5 ФЕВ 1990

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 29 (20. 596) • 1990 йил 3 февраль, шанба • Баҳоси 3 тийин.

ЎЛКАМИЗ БОҒЛАРГА БУРКАНСИН!

2 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида боғ-роғлар, узумзорлар яратиш, манзарали ва бошқа кўчатлар экиш икки ойлигини ўтказишга бағишланган республика кенгаши бўлди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Давлат қишлоқ хўжалик кооперативи комитети, область агросаноат уюшмалари республика ўрмон ва коммунал хўжалиги, Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ўзбекистон» республика давлат-кооператив бирлашмаси, мева-сабзавот маҳсулотлари ва узум етиштирувчи область бирлашмалари, табиатни муҳофаза қилиш жамияти ҳамда уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашининг раҳбарлари ва мутахассислари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчиларининг нутқларида Ўзбекистонда боғ-роғлар, узумзорлар яратиш ҳамда ўрмонлар бунёд этиш ва уларни сақлашда юзага келган аҳвол хусусида жиддий ташвиш билдирилди. Боғ-роғлар, узумзорлар ва ўрмонлар гуллаб-яшнаши учун қулай бўлган жойлар — республикамиз майдонларининг 5 фоиздан ортиқроғини эгаллайди. Айни вақтда ушбу майдонларнинг камайиб кетаётганлиги ҳам кузатилмоқда. Боғ-роғлар, ям-яшил ўрмонларнинг аҳволи жуда ёмон ҳолатда. Жойларда ана шу муаммога жуда кам эътибор берилмоқда.

Кенгашда кўкаламзорлаштириш ишларини яхшилаш юзасидан амалий таклифлар айтилди. Бу эса мева ва узум етиштиришни кўпайтиришга, Ўзбекистонда экология ҳолатини яхшилашга, республикамизни янада гўзалроқ қилишга имкон беради.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистоннинг барча аҳолисига мурожаат этиб, уларни шаҳарлар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш, янги боғлар, узумзорлар ва ўрмонлар яратиш, мавжуд дов-дарахтларни соғломлаштириш юзасидан ўтказиладиган икки ойликда зўр ғайрат билан фаол иштирок этишга чақирдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. И. Икромов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Б. И. Бугров қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

УЮШМА ТУЗИЛДИ

● МИНСК. Белоруссия пойтахтида давлат корхоналари уюшмаси тузилди.

Уни «Белавтомаз», «В. И. Ленин номли Минск трактор заводи», «Горизонт» ва бошқа кўпгина бирлашмалар таъсис этишди. Янги уюшманинг вазифаси ҳамкорликда савдо-сотиқ қилиш, жумладан ташқи савдо фаолияти, реконструкция ўтказишда ўзаро ёрдам, биргаликда турар жойлар қуришдан иборатдир.

ЯНГИ КОН

● ТБИЛИСИ. Грузиянинг ғарбида филипсит кони топилди.

Цеолитлар туркумидан бўлган бу минералдан илмий тажрибаларда «молекуляр элак» сифатида, қишлоқ хўжалигида эса ўғит ўрнида ва озуқаларга қўшимча сифатида фойдаланилади. Филипсит саноат оқаваларини зарарли аралашмалардан тозалаш хусусиятига ҳам эга.

ШАХСИЙ ТАКСИЛАР

● ТОМСК. Шаҳар кўчаларида олд ойнасига болалар сурати ҳамда «д» ҳарфи ёпиштирилган шахсий таксилар пайдо бўлди.

Буни «болалар», «болалик», «болалар уйи» сўзларининг биринчи ҳарфи деб билиш керак. Эллик нафар енгил машина эгаси — асосан пенсионерлар — етимларга ёрдам бериш кўнгилли жамиятини ташкил этдилар. Уларнинг ҳар бири ўз даромадининг бир қисмини, яъни йилига тахминан 600 сўмни махсус фондга ўтказиб туради. Болалар уйи маъмурияти у ердан пул олиб, магазиндан болалар учун керакли нарсаларни харид қилиши мумкин.

КООПЕРАТОРЛАР НАШРИ

● МУРМАНСК. Кооператорлар область кенгашининг ахборот-реклама хабарномасининг дастлабки сони «Альтернатива» номи билан чиқди.

Бундай нашрлар янгилик эмас, лекин у Мурманскда чиқадиган бошқа газеталардан ўз сифати билан анча фарқ қилади. «Альтернатива» нашриётнинг қурилаётган газета корпусида ўрнатилган замонавий электр-лазер комплекси ёрдамида чиқарилди. Маҳаллий матбаачилар янги технологияни ҳозир ана шундай кичик ҳажмли газеталарни чиқариб синаб кўрмоқдалар.

ТАСС мухбирларининг хабарларидан.

ПАРВОЗ ЯҚИН

САМОВИЙ ШАҲАРЧА (Москва области). Киши бошқарадиган «Мир» орбитал комплексининг навбатдаги учишига тайёргарлик ишлари ниҳоялаб қолди.

Учишга икки экипаж ҳозирлик кўрмоқда. Экипажнинг бирига СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, полковник А. Я. Соловьев командир, А. Н. Баландин эса бортинженер қилиб тайинланди. Иккинчи экипажни подполковник Г. М. Манаков бошқаради, бортинженерлик вазифаси эса СССР космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. М. Стрекалов зиммасига юкланди. Бу парвозга шу ойда старт берилади.

Суратда: «Союз ТМ-9» космик кемаси экипажи командири А. Я. Соловьев (чапда) ва бортинженер А. Н. Баландин.

А. ПУШКАРЕВ сурати (ТАСС).

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

«НАМУНА»НИНГ ИБРАТИ

Термиз районидаги «Намуна» колхозида янги сабзавот ҳосили етиштиришга киришдилар. Пленка остида карам кўчатлари ўтказилмоқда, помидор кўчатлари тайёрланмоқда. Ўтган йилнинг кузида экилган пиёз барра бўлиб кўкармоқда.

Колхозда сабзавот конвейери узлуксиз ишлаб турибди. Ҳозир бу ерда салкам 90 тонна карам, сабзи, лавлаги сотиш учун тахт қилиб қўйилган. Ушбу маҳсулотнинг бир қисми Тюмень областининг савдо ташкилотларига жўнатилади. Хўжалик ана шу ташкилотлар билан ўзаро фойдали шартнома тузган.

«Намуна» колхози — Сурхондарё областида сабзавот етиштирадиган энг катта хўжаликлардан биридир. Бу йил 370 гектар ер сабзавот экиш учун ажратилади. Ана шу майдоннинг қарийб ярмига помидор экишади.

(ЎзТАГ).

ЯРМАРКАДА ТАҚДИРЛАНДИ

Тошкент «Компрессор» заводи коллективи томонидан ишлаб чиқарилаётган сўнгги маркали агрегатлар Иттифоқимизда эмас, балки чет элларда ҳам машҳурдир. Компрессорчилар ўзлари ишлаб чиқараётган шундай машиналарга бўлган эҳтиёжни яхши тушунган ҳолда яна ҳам ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Улар ҳар ойда 270 та компрессор тайёрлашга ва истеъмолчиларга жўнатишга эришмоқдалар.

Корхона маҳсулоти Германия Демократик Республикасининг Лейпциг шаҳрида бўлиб ўтган халқаро саноат ярмаркасида олтин медаль билан тақдирланганидан сўнг бундай агрегатларга бўлган талаб яна ҳам ошди.

Суратда: корхонада тайёрланган компрессорларни жойларга жўнатишга ҳозирлаш пайти акс эттирилган.

М. НУРИДДИНОВ сурати.

18 февраль—Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий Советлар депутатлари сайлови куни

• НОМЗОДЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЭЪТИҚОД

Депутатликка номзод билан шанба куни иш кабинетида учрашдим. Ҳордиқ куни бўлишига қарамай, шогирдлари, турли илмий муассасаларнинг ходимлари унинг олдига тез-тез кириб чиқишарди. Улар хилма-хил масалалар, илмий анжуманларга тайёргарлик, янги ишланмалар ва хулосаларнинг якунлари хусусида фикрлашиб олишарди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Турсунбой Рашидов тиним билмас ташкилотчи, ғайрати жўш уриб турган олим сифатида кўз ўнгимда гавдаланди. Бир зум ҳаракатларини кузатаман: у кишида муомала маданияти, талабчанлик ва меҳрибонлик, қатъиятлилик ва самимийлик, масалаларга принципиал ёндашиб қатъийлик кўрсатишдек ноёб фазилатни кўраман.

Ер ости силкинишларни ўрганувчи атоқли ўзбек олимининг катта илмий ечимларини на фақат мамлакат, балки чет элларда ҳам билишади. Дорилфунун аудиториясидан академик даражасигача, талабаликдан катта илмий ташкилотнинг раҳбаригача бўлган йўлни узлуксиз изланишлар, тиним билмас ижодий машаққатлар эвазига босиб ўтган олим бугун эл ардоғида. Турсунбой Рашидович Рашидовнинг номзодини Жалолқудуқ район аҳолиси 141-сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига кўрсатишди.

Жалолқудуқ райони актив сейсмик зонага киради. У ердаги табиий шароитга кўра хоҳлаган пайтда оғир ер ости силкинишлари содир бўлиши мумкин. Турсунбой ака ўз мутахассислиги ва ижодий фаолиятига тўла мос келадиган ана шундай оғир шароитдаги райондан халқ депутатлигига сайланмоқда. Суҳбатимиз депутатлик масъулияти, депутатнинг жамиятдаги ўрни ва номзоднинг дастури хусусида бўлди.

— Мазкур районда ҳар йили 10 минг гектар адир ерларда пахта экилиб, ҳар гектарига 1300 сўм маблағ сарфланади. Бироқ 800 сўмлик маҳсулот етиштирилади. Ҳосил етиштириш учун адирларга сув чиқарилади. Сув тепаликдан аҳоли яшайдиган пастликларга сизиб келади. Текис ерлар ботқоқликка айланмоқда. Иморатлар чўкяпти. Ана шундай қийин шароитни ҳисобга олиб, адирларда пахта экишни тўхтатиб ўрнига боғ-роғлар ташкил этиш, мевани кўпайтириш, дам олиш зоналари қуриш мўлжалланиляпти.

Номзод ўзи сайланаётган округидан иштимоий меҳнат билан таъминланмаган ишчи кучлари хусусида алоҳида гапирди. Бу ерда қатор фабрикаларнинг филиалларини ташкил этиш, халқ ҳунармандчилигини ривожлантиришга имкони борича кўмаклашишни айтди.

Ойим қишлоғи бир пайтлар энг баҳаво, кўркам дам олиш зонаси бўлганлиги учун Нодирабегим ҳар йили 40 кун ана шу ерга келган экан. Қишлоққа кираверишда кўчанинг икки томонида қадимда ҳунармандчилик дўконлари бир-бирига уланиб кетган экан. Ана шу тарихий ҳолатни назарда тутиб мазкур қишлоқда ширинликлар пиширувчи, ҳар хил тикувчилик, тандирсозлик, тунукасозлик, дурадгорлик дўконлари ташкил этилиб, ишга яроқли кучларни ана шу митти цехларга жалб этиш номзод ҳаракат дастурининг асосий қисмларидан бири.

— Мактаблар оғир аҳволда, — дейди Турсунбой Рашидович, — Ильич номли колхоздаги 26-мактаб, «Дўстлик» колхозидаги 23-24-мактаблар авария ҳолатида. Бу ўқув даргоҳларининг янги биносини қуришни бошлаб юбориш керак. Ойим қишлоғида кўчаларни асфальтлаш, Бахт уйи қуриш, сочиқ ва паррандачилик фабрикалари цехларини кенгайтириш зарур.

Ильич номли колхозда 7 минг аҳоли яшайди. Газ йўқ. Умумий аҳолининг 10 проценти водопровод билан таъминланган, холос. Ичимлик сув масаласи оғир. Юз ўринли касалхона, тикувчилик фабрикасининг филиалини қуриш керак.

Оржоникидзе номли совхознинг давлатдан 4 миллион сўм қарзи бор. Иқтисодий аҳволи оғир. 37-, 39-мактаблар авария ҳолатида. Болаларнинг атиги 34 проценти боғча билан таъминланган. Бу муаммоларни ҳал этиш керак.

Райондаги кўпгина мактабларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга кўмаклашаман.

— Турсунбой Рашидович, Сиз олдин ҳам депутат бўлгансиз. Маълум даражада тажрибангиз бор. Бироқ давр ўзгарди.

— Сизни тушундим. Олдинлари депутат номигагина сайланарди. Идораларда эса унинг гапини эшитган эшитарди, эшитмаган ўзи билганини қилиб кетаверарди. Ҳамма жойда сансоларлик, лоқайдлик эди. Ҳозир депутат бўлиш қийин. Халқ ўз ҳақ-ҳуқуқини талаб қилади. Депутат унинг ишончини оқлолмадими, кутиб ўтирмайди, дарров чақириб олади.

— Айрим номзодлар сайловчилар диққатини ўзига тортиш учун дастурни кўпиртириб, уларга ваъдаларни ошириб-тошириб юбормаяптимикан?

— Шундай бўлиши мумкин. Бироқ мен аввал район аҳволи билан чуқур танишдим. Унинг иқтисодини, ишлаб чиқаришини, социал томонларини ўргандим. Партия, совет ташкилотлари раҳбарлари билан суҳбатлашдим. Ўзбекистон Компартияси ҳаракат дастуридаги кўрсатмаларни диққат билан ўзлаштирдим. Ўз имкониятимни ҳисобга олиб, дастуримни ишлаб чиқдим. Уни сайловчилар муҳокамасига қўйдим. Ўз ваъдамни бажаришга, сўзимнинг устидан чиқишимга ишонаман, сайловчиларимни ҳам ишонтираман.

— Сизнинг фаолиятингиз республика фани ва техникасининг тараққиёти билан мустаҳкам боғлиқ. Ҳар бир илмий ечимларингиз ва хулосаларингиз республика халқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса бўлиб қўшилмоқда. Депутатлик юмушлари, унинг ташкилий ишлари, турли идораларга югуришлар — барча-барчаси ортиқча вақт ва куч-ғайратни талаб қилади. Булар ижодий фаолиятингизга халақит бермайдими?

— Йўқ. Ижодий изланишнинг ўз гашти бор. Машаққат билан келган ҳузур-ҳаловат бошқача бўлади. Буни ҳар бир ижодкор, ҳар бир олим яхши ҳис қилади. Депутатлик фаолиятимга келсак, бу ҳам илмий ишимга ёрдам беради. Чунки мен ўз соҳам ва мутахассислигимга тўғри келадиган актив сейсмик зонадан сайланяпман. Агар депутат бўлсам, ана шу зонага икки карра кўпроқ келаман. Ҳам сайловчиларимнинг ташвишларини, турмуш тарзини чуқурроқ ўрганаман, ҳам мазкур район чинакамига менинг илмий изланишларим майдонига айланади. Бу ерда тажрибалар ўтказаман, назарий хулосаларимни амалда синаб кўраман. Ҳозирдаёқ шогирдларимнинг бир гуруҳи у ерда тадқиқот ишларини олиб боришяпти. Бир сўз билан айтганда китоб билан ҳаётни, назария билан амалиётни ана шу ерда бир-бирига боғлайман. Сенга ишонч билдирган халқ билан кўпроқ мулоқотда бўлиш, унинг ёнида юриш, ташвишу севинчларига шерик бўлиш қанчалик илҳом, куч-ғайрат, ижодий руҳ бахш этишини тушуниш қийин эмас.

— Раҳмат домла. Сизнинг шу кунлардаги ҳаяжонингизга шерик бўла туриб, ҳам илмий, ҳам ташкилий ишларингизга зафар тилаймиз.

Н. ЖУРАЕВ.

• Луқма

КОСА ТАГИДАГИ НИМКОСА

«Бизнинг синф раҳбаримиз Нуриев Рашид ўз номзодини область Советига депутатликка кўрсатди. Йиғилишдаги гап-сўз, ғала-ғовурларни магнитафон лентасига ёзиб олган.

Биз ҳайронмиз. Ҳеч қандай тарбиявий аҳамиятга эга бўлмаган бу магнитафон лентасини тарбиявий соатларда эшиттиришнинг нима кераги бор эди? Бунинг ўрнига тарбияга доир машғулотлар ўтса бўлмасмиди?»

Шовот райони Бешмарган қишлоқ Советидаги Ҳ. Олимжон номли ўрта мактабнинг 10-б синф ўқувчиларининг бир группаси газетамизнинг Хоразмдаги мухбирлар пунктига шундай хат билан мурожаат қилишди. Улар ўз синф раҳбарларининг бундай хатти-ҳаракатини ғайриқонуний деб ҳам ҳисоблашади. Ҳақиқатан ҳам, Р. Нуриевнинг бу хатти-ҳаракатлари ўқитувчилик шанига ва депутатликка номзодликка маънавий жиҳатдан тўғри келмайди. Негаки, магнит лентасига 136-Енгилмас сайлов округидан номзод кўрсатиш юзасидан бўлиб ўтган сайловчилар йиғилиши ёзиб олинган. Район газетаси «Шовот истиқболи»да қайд этилишича, унда депутатликка номзодларни тавсия қилиш ва у ҳақда ўз фикрларини ошкора баён қилиш ўрнига сайловчилар кўпроқ ўз номзодларини ошириб мақташ, бошқаларини камситишга йўл қўйишган, дўқ-пўписа ҳам қилишган. Йиғилишни шахсан бузишга интилиш, ортиқча эҳтиросларга берилиш ҳоллари ҳам рўй берган.

Шундай экан, бундай йиғилишнинг ўқувчилар учун қандай тарбиявий аҳамияти бўлсин.

Яна бир факт. «Шовот истиқболи»нинг 4 январь сонида «Депутатликка номзод билан мулоқот» рубрикаси остида Р. Нуриев ўз ҳаракат дастурини баён этар экан, «СССР 60 йиллиги» совхозини картошкачиликдан кўра пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экишга ихтисослаштириш лозимлигини алоҳида таъкидлайди. Қизиқ, пахта яккаҳокимлигининг оқибатлари ҳаммамизга маълумку. Ушбу совхоз картошкачиликка ихтисослашган Хоразмдаги ягона хўжалик ҳисобланади. Агар у ҳам барҳам топтирилса, оқибати нима бўлади? Негадир депутатликка номзодни масаланинг бу жиҳатлари ўйлантирмайди.

1983 йил тузилган «СССР 60 йиллиги» совхози ўтган вақт мобайнида иқтисодий ва ижтимоий соҳада катта муваффақиятларга эришди. Областнинг уй-жой муаммоси тўла ҳал этилган хўжаликларидан бирига айланди. Хусусан, ўқувчилар бир сменада таҳсил олишяпти. Уларнинг яхши билим олишлари учун кенг имкониятлар яратилган. Р. Нуриев бу ютуқларни ҳам тан олишни истамайди, ҳамма нарсага қора кўзойнак остидан қарашга интилади.

Хўш, нима учун? Сабаби шундаки, қоса тагида ним коса бор. У билан бир округдан мазкур хўжалик директори А. Абдуллаевнинг ҳам область Советига депутатлигига номзоди кўрсатилган. Биз совхозда барча ишлар жойида демоқчи эмасмиз. Олдинда жуда кўп ишлар турибди. Фақат ушбу қиссамиздан ҳисса шуки, сайловолди тарғибот-ташвиқот ишларида одиллик, холислик, доим халқ манфаати эътиборда бўлиши лозим.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОМИТЕТ МАЖЛИСИ

1 февраль куни СССР Олий Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Лукьянов раислигида СССРда жиноятчиликка қарши кураш мувақкат комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мувақкат комитет аъзолари бўлган ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг раҳбарлари СССР халқ депутатлари II съездининг «Уюшган жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш юзасидан ўзлари кўраётган чора-тадбирлар тўғрисида ахборот бердилар.

Савдодаги суиистеъмолликлар ва чайқовчиликка қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги масала кун тартибидаги асосий масала бўлди. ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, СССР Ички ишлар министрлиги социалистик мулкни талон-торож қилишга ва чайқовчиликка қарши кураш бош бошқармасининг бошлиғи В. И. Рунишков, СССР савдо министрининг биринчи ўринбосари П. Д. Кондрашов, СССР Центросоюз правлениесининг раиси П. С. Федирко, Москва шаҳар касаба союзлари советининг раиси В. П. Шчербаков ахборот бердилар.

1989 йилнинг октябрида комитетнинг бундан аввалги мажлисида ушбу масала кўриб чиқилгандан бери ўтган вақт ичида савдодаги ишларнинг аҳволи барқарорлашиш у ёқда турсин, балки анча ёмонлашди. Истеъмол бозорида ошкора кризисли ҳолатлар пайдо бўлди. Яқин вақт ичида ғоят дадил ва туб чоралар кўрилмаса, бундай ҳолатлар кучайиши мумкин.

Бу харидорларнинг, аҳоли кенг табақаларининг қонуний норозилигига сабаб бўлмоқда. Улар ҳар куни савдодаги бундай аҳволга дуч келмоқдалар ва вужудга келган вазиятни мамлакатда амалга оширилаётган қайта қуришга бевосита зимдан қаршилик кўрсатиш деб баҳоламоқдалар.

Сўзга чиққан кишилар мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий, сиёсий, маънавий вазиятни умуман соғломлаштириш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ана шундай салбий ҳодисаларга қарши курашда ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини айтдилар.

Шу билан бирга савдо ва умумий овқатланиш корхоналари фаолияти устидан жамоатчиликнинг қаттиқ назоратини авж олдириш, ҳуқуқий воситалар билан харидорларнинг манфаатларини ҳимоя қилишни кучайтириш зарурлигига эътибор қаратилди. Савдодаги суиистеъмолликлар ва чайқовчилик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисидаги СССР қонуни лойиҳаси маъқулланди. СССР Олий судига ва Бош прокурорига лойиҳани СССР Олий Советининг бўлажак сессияси муҳокамасига тақдим этиш тавсия қилинди.

Комитет Москвадаги жиноятчиликка қарши кураш мувақкат комитетининг раиси В. Т. Сайкиннинг ахборотини тинглади ҳамда яқин вақт ичидаёқ қонунийликни ва пойтахт аҳолиси турмушининг мустаҳкам хавфсизлигини таъминлаш учун Москва шаҳар кенгаши белгилаган тадбирларни маъқуллади.

Ўтган йилда жиноятчиликнинг кўпайганлиги тўғрисидаги материаллар ва мамлакатимизда ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашнинг бошқа баъзи масалалари ҳам муҳокама қилинди.

(ТАСС).

ФАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

2 февраль куни Нукусда Қорақалпоғистон АССР партия-хўжалик фаолларининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари 1989 йилда автоном республиканинг иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш давлат плани бажарилиши якунларини ва партия, совет ҳамда хўжалик идораларининг Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий Советлар депутатлари сайлови муносабати билан Ўзбекистон Компартияси ҳаракат дастурини амалга ошириш соҳасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. В. Мачтаков доклад қилди.

Қорақалпоғистонда ўтган йили саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни, шунингдек халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръатлари 1988 йилга нисбатан ошди, пахта, чорва моллари ва парранда, полиз маҳсулотлари, қоракўл тери, пилла харид қилиш планлари бажарилди. Шу билан бир вақтда 1989 йил якунлари автоном республика иқтисодиётида номутаносиблик кучайганлигидан, халқ хўжалигида салбий ҳодисалар сақланиб қолганлигидан, халқ хўжалиги асосан экстенсив йўлдан ривожланганлигидан далолат бермоқда.

Беш йилликнинг тўрт йилидаги ишлаб чиқариш-хўжалик ва молия фаолиятини пухта таҳлил қилиб, мавжуд камчиликлар ва нуқсонларни бартараф этиш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш зарурлиги таъкидланди.

(ЎзТАГ).

СОЦИАЛИСТИК ХАЛҚ ПАРТИЯСИ НОБЕЛЬ ТИНЧЛИК МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАРНИ КЎРСАТДИ

КОПЕНГАГЕН, 1 февраль. (ТАСС). Социалистик халқ партиясининг парламентдаги гуруҳи СССР Олий Советининг Раиси М. С. Горбачев ва ГФР ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншерни Нобель тинчлик мукофотига номзод этиб кўрсатди.

Президент Горбачевнинг шахсий ҳиссасисиз бу ишнинг бошланиши мумкин бўлмас эди, деб таъкидланади бугун бу ерда тарқатилган ҳужжатда. Бу ўринда гап унинг инсон ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги, совет қўшинларини Афғонистондан олиб чиқиб кетиш ҳақидаги куч-ғайратлари тўғрисида бормоқда. М. С. Горбачевнинг қуролсизланиш ва Умумевропа хонадонини бунёд этиш борасида олиб борган иши таъкидлаб ўтилди, бу иш айни вақтда АҚШ билан мустаҳкам муносабатлар ўрнатиш ҳамда ядровий ва оддий аслаҳахоналарни умумий қисқартириш билан биргаликда кечди.

Социалистик халқ партияси ГФР ташқи ишлар министрининг тинчлик ишига, айниқса, Германия масаласини ҳал этишда европаликлар учун мақбул бўлган йўлни қидиришга катта ҳисса қўшганини таъкидлаб, ушбу икки сиёсий арбобга Нобель мукофотининг берилиши тинчлик манфаатларини ўйлаб қилинаётган фаолиятни активлаштиришга ёрдам берган бўлур эди, деб ҳисоблайди.

ЁШЛАР МАРКАЗИ

Яқин пайтларгача хивалик йигит-қизлар учун қаерда маданий хордиқ чиқариш масаласи муаммо бўлиб турар эди.

Пахта тозалаш заводи маъмурияти ва жамоат ташкилотларининг ташаббуси туфайли барпо этилган ёшлар маркази ажойиб масканга айланди.

Ёшлар марказида кўпгина қулайликлар яратилган. Қадимий Шарқ меъморчилигига замонавий электрон қурилмаларини уйғунлаштириш асосида қурилган катта залда байрам тадбирларини, тўй-томошаларни ўтказиш, унинг ёнидаги мўъжаз хонада мусиқавий адабий кечаларни уюштириш мумкин.

Ҳозир қурувчилар ёзги киноконцерт залини, ёшлар маркази атрофида ҳордиқ чиқаришга мўлжалланган боғни бунёд этиш ишларини ниҳоясига етказиш арафасида турибди. Улар фойдаланишга топширилгач комплекс бир кунда мингга яқин кишига хизмат кўрсатиш имкониятига эга бўлади.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

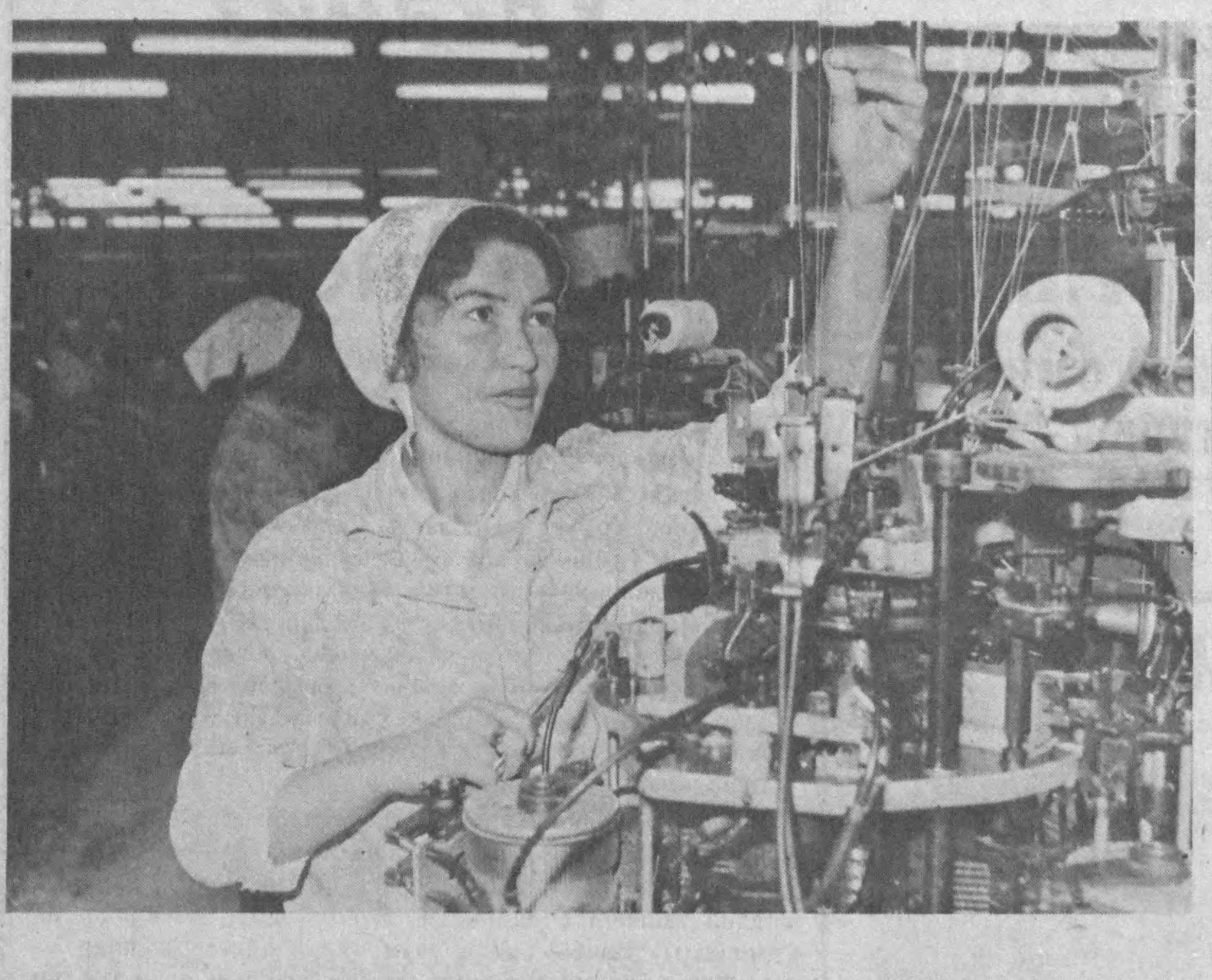

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Шу кунларда Жиззах пайпоқ тўқиш фабрикасининг меҳнатсевар ишчилари ойлик ва кунлик топшириқларини ошириб бажариш ва аҳолига сифатли маҳсулот етказиб бериш учун астойдил меҳнат қилишяпти. Фабрика илғорлари орасида авж олган мусобақада Гуллола Соипова ҳам пешқадам. Кундалик ва ойлик топшириқларини ортиғи билан бажариб, ўз шахсий мажбуриятларини шараф билан адо этиб келаётган илғор ишчининг номи коллективда муносиб эъзозланмоқда..

Суратда: Г. Соипова.

У. ҚЎШВОҚОВ сурати.

ХОМ АШЁ КЎП, БИЗ ЭСА ЧЕТДАН КЕЛТИРЯПМИЗ...

«Самаркандгеология», илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Зарафшон қидирув экспедицияси геологлари Ургут районида янги оҳак конини топдилар. Кон чоғроқ бўлиб, унинг оҳақ запаси 700 минг куб метрни ташкил этади. Геологларнинг ўзлари бу ердаги оҳакдан уй-жой қурилиши учун фойдаланишга қарор қилдилар.

— Шу йилдан бошлаб биз қурилиш индустрияси учун конларни аниқлашга қаратилган қидирув ишлари ҳажмини икки баравар кўпайтирдик, — дейди Зарафшон экспедициясининг бош геологи Б. Клеменко. — Чунончи, Самарқанд область матлубот уюшмасига қарашли «Промстройматериали» бирлашмаси билан тузилган шартномага биноан яна бир оҳак конини топиш ниятидамиз.

Харажатларни буюртмачи ташкилот тўлайди. Шунинг учун топилган кон запасларини мана шу ташкилотнинг ўзи тасарруф этади. Масалан, «2-Оғалиқ» конида жуда катта оҳак запаслари бор. Бу кон маҳаллий саноатга қарашлидир. Бироқ коннинг «эгаси» кенг кўламда кон қазиш ишларини олиб боришга қодир бўлмаса-да, кондан бошқа ташкилотлар билан биргаликда фойдаланишни истамайди.

Самарқанд областида оҳак, мармар, гранит... запаслари жуда кўп. Область ана шу хом ашёни сотиши мумкин, аммо катта миқдорда қўшимча харажатлар сарфлаб, юқори баҳода худди шундай хом ашёни ташқаридан сотиб олишга мажбур бўлмоқда.

Бу ерда бентонит тупроқ запаслари ҳам анчагина. Бундай тупроқдан керамзит ишлаб чиқаришда ҳам, тупроққа қўшимча сифатида ҳам фойдаланиш мумкин. Шундай қилинганда, «Союзхлопок» бирлашмасининг маълумотларига кўра ғўза ва сабзавот ҳосилдорлиги ошади, тупроқнинг юқори қатламида минерал тузлар сақланиб қолади, сув тежалади. Областнинг ер ости волластонит моддасига ҳам бой бўлиб, у ғишт, чинни ва пардозлаш плиталарининг юксак даражада мустаҳкам бўлишини таъминлайди.

Мана шу барча бойликлардан қандай фойдаланса бўлади? Маҳаллий Советлар мана шу ресурслардан қай тарика фойдаланиш тўғрисида бош қотирсалар, яхши бўлур эди. Айни маҳаллий Советлар ана шу хом ашёга бўлган эҳтиёжни белгилаши, уни қазиб олишни планлаштириши мумкин.

Л. ТОКАРЕВ, ЎзТАГ мухбири.

Чехословакия Президентининг СССРга ташрифи ҳақида

Ўзаро келишиб олинганига мувофиқ ЧССР Президенти В. Гавел 1990 йил февраль ойининг охирида Совет Иттифоқига ташриф буюради.

Дунё овози

ХИТОЙЛИК ИЖАРАЧИЛАР

Бир гуруҳ хитойлик мутахассислар Чита областидаги «Верх-Читинский» совхозида ижара пудрати усулида ишламоқдалар. Улар меҳнат қилаётган теплицаларда помидорлар 15-20 кун илгари етилмоқда.

Совет ва Хитой мутахассислари қийин табиий шароитларда сабзавот етиштиришнинг бой тажрибасига эгадирлар. Технологиялар билан айирбошлаш, ҳамкорлик маҳсулотлар ҳосилдорлиги ва сифатини оширишга, уларни етиштириш ҳажмини кўпайтиришга имкон бераётир.

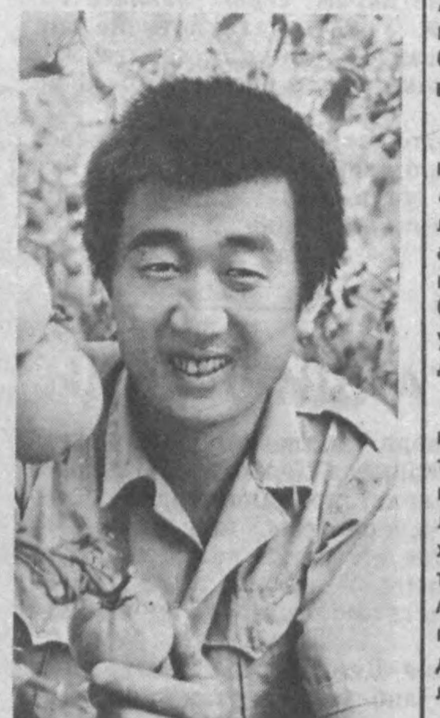

Суратда: хитойлик сабзаводкор Чао Тугу.

В. САЯКИН сурати (ТАСС).

БОЛГАРИЯ КОММУНИСТЛАРИ АНЖУМАНИДА

СОФИЯ. Коммунистик партия Болгария жамиятида янги сиёсий вазиятда ҳам ўзига муносиб ўринни эгаллаши учун нима қилиш керак, партия ташкилотлари ишини қайта қуришни қандай йўналишда олиб бориш лозим, мамлакатнинг ўткир муаммолари қандай чора-тадбирларни тақозо этади! Ана шу масалалар Болгария Коммунистик партиясининг бу ерда давом этаётган XIV навбатдан ташқари съездидаги баҳс-мунозараларнинг марказида турибди.

Марказий Комитетнинг сиёсий маърузасида ўртага қўйилган муаммолар, съезд сиёсий декларацияси ва БКП янги Устави лойиҳалари фикрларнинг тўқнаш келишига ва қизғин баҳсларга сабаб бўлмоқда. Баъзан иш тартиби масалаларига доир луқмалар ва нутқлар ҳаддан ташқари кўпайиб кетмоқда. Бироқ умуман муҳокама ишчанлик билан, амалий давом этмоқда.

АЛОҚАЛАРНИ КЕНГАЙТИРИШГА ДАЪВАТ

ТОКИО. Бир неча кун муқаддам Жанубий Кореядаги учта сиёсий партия янги ҳукмрон уюшма тузилганлигини эълон қилган эди. Ана шу уюшма раҳбаридан бири Совет Иттифоқи билан алоқаларни ҳар томонлама ривожлантиришни ёқлаб гапирди.

Мамлакатни бирлаштириш учун курашувчи демократик партиянинг собиқ раиси Ким Ен Сам Сеулда матбуот конференциясида сўзга чиқиб, СССР билан муносабатларни яхшилашга қаратилган «сиёсий йўлни фаол қўллаб-қувватлашини», чунки бу йўл Корея ярим оролида кескинликни пасайтиришга олиб боришини айтди.

Бундан ташқари Ким Ен Сам Сеулнинг бошқа социалистик мамлакатлар билан, биринчи навбатда қўшни Хитой билан алоқаларини кенгайтиришга даъват этди. Унинг гапларига қараганда, бундай ташқи сиёсий йўл «корейс миллатини бирлаштириш учун мустаҳкам заминни вужудга келтиришга» кўмаклашади.

ҚИТЪА ТАРИХИДАГИ ЭНГ КАТТА ВОҚЕАЛАР

ПАРИЖ. Шарқий Европа мамлакатларидаги воқеалар қитъанинг урушдан кейинги бутун тарихида юз берган энг катта воқеалардир. Айни шу сабабли Франция Министрлар Кенгашининг мажлисида мамлакат президенти Франсуа Миттеран министрлар ва идораларнинг раҳбарларини ана шу воқеаларнинг ривожини диққат билан кузатиб боришга чақирди, деди Элизабет Гигу «Антенн—2» мухбири билан суҳбатда. Элизабет Гигу Франциянинг Министрлар Кенгаши тузган Шарқий Европа мамлакатлари билан ҳамкорликни мувофиқлаштириш «Министрликлараро махсус комиссияси» раҳбаридир.

Ҳозирги вақтда Франциядаги турли ташкилотлар, компаниялар ва хусусий кишилар Шарқий Европа мамлакатларига ёрдам бериш масалалари юзасидан жуда кўп ташаббус билан чиқмоқдалар, деб таъкидлади Э. Гигу. Бу таклифларнинг бир қанчаси ҳозироқ амалга оширилмоқда.

(ТАСС).

Суратда: Рим кўчаларидан бири.

ТАСС сурати.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

КАНБЕРРА. Австралия СССР Министрлар Совети Раиси Николай Рижковнинг бўлажак ташрифини табрикламоқда. Австралия бош министри Роберт Хоукнинг матбуот конференцияси шу воқеага бағишланган эди.

Бош министр унинг мамлакати Совет Иттифоқи билан муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш учун амалий қадам ташлаётганлигини таъкидлади. «Бу ҳам биз учун ҳам Совет Иттифоқи учун муҳимдир», деб уқтирди у.

«Н. И. Рижковнинг мамлакатимизга ташрифи Совет Иттифоқида рўй бераётган ўзгаришлар мазмуни билан танишишга, уларнинг ҳам Совет Иттифоқи, ҳам бутун дунё келажаги учун аҳамиятини билиб олишга катта имконият бериши шубҳасиздир», деб таъкидлади Австралия Бош министри.

●

ВАШИНГТОН. АҚШ конгресси ташқи ишлар сенат комитетининг демократик раҳбарияти Шарқий Европа мамлакатларига иқтисодий ёрдамни анча кенгайтириш тўғрисида таклиф киритди.

Унда 1991 молия йилида 511 миллион доллар қўшимча маблағ ажратилиши назарда тутилади. Демократларнинг режаси АҚШ президенти Бушнинг АҚШ федерал бюджети лойиҳасига тақдим этган программадан анча кенгдир. Президент лойиҳасида 1991 молия йилида Шарқий Европага иқтисодий ёрдам бериш учун 300 миллион доллар ажратиш назарда тутилган эди. Сенатор Пеллнинг сўзларига қараганда, ана шу мақсадлар учун маблағлар ҳарбий бюджетни қисқартириш ҳисобига кўпайтирилиши лозим.

●

БЕРЛИН. Бу йил Германия Демократик Республикасидаги 1,5 миллион фуқаронинг маоши оширилади. Шу мақсад учун давлат бюджетидан қўшимча равишда 950 миллион марка ажратилади.

Меҳнат ва иш ҳақи министри Х. Менш «Иш ва ишчилар қонуни» ойлигининг январь сонида шуни маълум қилди.

Ҳозир, деди сўзида давом этиб Х. Менш, аҳолидан иш ҳақини янада кўпайтириш ҳақида янги-янги таклифлар тушмоқда. Бироқ, бу масъулият билан ёндашмоқ зарур, чунки ушбу таклифларнинг амалга оширилиши пулнинг қадрсизланишини кучайтирган бўлур эди.

●

ТОКИО. Японияннинг биринчи астронавти 1991 йил июнь ойида Америкакинг кўп марта фойдаланиладиган «Атлантис» кемасида космосга учади.

Киодо Цусин агентлигининг хабар қилишича, Вашингтонда аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси (НАСА) шуни маълум қилган. Ҳозирги вақтда Япониянинг уч нафар вакили бўлажак космик парвозга тўла-тўкис тайёргарлик кўрмоқда. 42 ёшли Мамору Мори, 37 ёшли Тиаки Мукаи ва 35 ёшли Такао Дои шу йилнинг июнида Қўшма Штатларга жўнаб кетишади, у ерда Ж. Маршалл номли космик парвозлар марказида сўнгги тайёргаликларни бошлаб юборишади.

(ТАСС).

• Қайта қуриш қандай боряпти?

ИЗЧИЛЛИК БОР ЖОЙДА

Янгиланиш, покланиш жараёни сидқидилдан ҳалол меҳнат қилишни истаган ҳар бир одам учун катта имконият яратди. Барча соҳада меҳнатга онгли, ижодий муносабат туфайли янги-янги ташаббуслар пайдо бўлмоқда. Бу ташаббусларни изчил давом эттираётган, ўз фаолиятида барқарорликни таъминлаётган меҳнат коллективларининг муваффақияти янада салмоқли бўлаётир. Биз қуйида ана шундай коллективлардан бири — Наманган область 2-агросаноат қурилиш тресги фаолияти ҳақида ҳикоя қиламиз.

БУРИЛИШ

Яқин-яқингача фойдаланишга топширилган қурилиш объектларидан кўплаб камчиликлар топиларди-ю, аммо унинг айбдорини деярли аниқлаб бўлмасди. Негаки, янги бино бир неча қурилиш ташкилоти қўлидан чиқар, яъни бири бетонини қурса, иккинчиси деворини кўтарар, яна бошқаси пардозлаш ишларини амалга оширарди. Турғунлик даврида бундай иш усули «модага» айланганди. Наманган область 2-агросаноат қурилиш тресги ўз фаолиятини қайта қуришни мана шу ярокcиз иш услубига барҳам беришдан бошлади. Қурилиш бригадалари состави тубдан қайта кўриб чиқилди. Махсус курслар очилиб, ҳар бир қурувчининг турдош касбларни ҳам пухта эгаллашига эришилди. Бу ўринда мураббийчилик ҳаракатига алоҳида эътибор берилгани муҳим роль ўйнади. Айни пайтда трестнинг барча коллективи «Қурилиш объектларидаги ҳамма ишларни ўзимиз бажарамиз» шиори остида ишламоқдалар.

— Бу шиор бугун ёки кеча пайдо бўлгани йўқ, — дейди трест бошқарувчиси Муҳаммаджон Тожибоев, — бу борада уч йиллик тажрибамиз бор. Дастлаб қишлоқ меҳнаткашлари учун алоҳида турар жой биноларини шу асосда қурган бўлсак, эндиликда бутун-бутун маданий-маиший объектларни, турар жой комплексларини бунёд этяпмиз. Ҳозир қурувчиларнинг ўз бурчига муносабати тубдан ўзгарган. Улар ҳар бир ишга масъулият билан ёндашмоқдалар. Негаки, бирор қурилиш объектини бошлаган коллективнинг ўзи уни охирига етказади. Аниқроқ қилиб айтганда, бизнинг вазифамиз қурилиш объектини бетонидан тортиб то уй калитини эгасига топширишгача бўлган жараён билан чекланмайди. Янги объект кўчаларини асфальт қилиш, водопровод ва электр линияси олиб келиш, ҳатто газни ҳам улаб беришгача бўлган барча ишларни қурувчиларнинг ўзлари бажаришади. Бу ишларнинг бирортасидан ишкал чиқса шу объектни фойдаланишга топширган коллектив аъзолари квартал, йиллик мукофотлардан маҳрум бўладилар. Бундан ташқари улар ўз хатосини тузатиб берадилар, лекин бир ишни икки марта бажарганлари учун иш ҳақи тўланмайди. Бу ўз навбатида биринчидан, ишнинг бошиданоқ пухта қилинишини, иккинчидан эса қурувчилар ўртасида ўзаро назоратни таъминламоқда.

Раҳбарлик услубимизга келсак, бизнинг вазифамиз ишчиларга турли кўрсатмалар бериш эмас, балки уларга ғамхўрлик қилиш, самарали меҳнат қилишлари учун қулай шароит яратиб беришдан иборат бўлмоқда. Ана шу мақсадда биринчи галда ишчиларнинг яшаш шароитини яхшилаш ва уларни уй-жой билан таъминлашга алоҳида эътибор беряпмиз. Чунки «бўзчи белбоққа ёлчимайди» деганларидек, шу пайтгача қурувчиларнинг кўпчилиги уй-жойга муҳтож ёки якка тартибда уй-жой қуриш имкони борлари эса қурилиш материалларини тополмай овора бўлишарди. Ишчилар қўнимсизлиги, меҳнат интизомининг бўшашиб кетишига ҳам асосан шу нарса сабаб бўлар эди. Ҳозир эса бу муаммо деярли ҳал бўлди. Ишчиларга якка тартибда уй-жой қуриш учун нафақат қурилиш материаллари билан, балки моддий жиҳатдан ҳам ёрдам беряпмиз. Натижада трестимизда ишчилар қўнимсизлиги деярли барҳам топди. Меҳнат интизоми, иш сифатини эса ишчиларнинг ўзлари назорат қилишади.

Бундан ташқари, қурувчиларнинг моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ҳамда дам олиб даволанишлари учун санаторийларга йўлланма бериш каби қатор тадбирларни амалга ошириш ҳам диққат марказимизда бўлмоқда. Одамларга қилинаётган ғамхўрлик ўз самарасини беряпти. Ҳозир областимизнинг барча районларида қурилиш ишларини олиб бораётган трестимизнинг барча ташкилотлари белгиланган йиллик план топшириқларини ортиғи билан бажардилар.

Биз бир қатор районларда бўлиб трест қурилиш ташкилотларининг фаолияти билан танишдик. Ҳамма жойда қурилиш ишлари жадал бормоқда. Айниқса, Тўрақўрғон районидаги 143-механизациялашган кўчма колонна коллективи фаолияти диққатимизни тортди. Улар қуруқ меваларни қайта ишлашга ихтисослашган заводнинг янги цехини қуришни ниҳоясига етказдилар. Бу ерда қурувчилардан ҳар бир ишни ниҳоятда эҳтиёткорлик ва эътибор билан бажариш талаб этилди. Чунки турли узум навларини қуритишга мўлжалланган ушбу цех тўлалигича Америка ва Италиядан олиб келинган технология билан жиҳозланмоқда. Қурилиш ҳамда янги технологияни ўрнатиш ишлари бир вақтда амалга оширилаётгани туфайли кўчма колонна қурувчилари чет эллик мутахассислар билан елкама-елка туриб меҳнат қилдилар. Бизга қурувчиларнинг маҳорати ва қурилиш ишларининг сифати ҳақида нафақат завод раҳбарлари, балки чет эллик меҳмонлар ҳам илиқ фикрлар айтишди.

ПАРТИЯ, СОВЕТ, ХЎЖАЛИК ИДОРАЛАРИНИНГ КУЧ-ҒАЙРАТИ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛАДИ. ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ПАРТИЯНИНГ ҲАР БИР ОИЛАНИ АЛОҲИДА КВАРТИРА ЁКИ УЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИНИ ИЗЧИЛЛИК БИЛАН ЎТКАЗАВЕРАДИ.

(Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастуридан).

Биз маҳаллий қурувчиларимизнинг малакаси ривожланган капиталистик мамлакатлар қурувчиларидан қолишмаслигидан фахрланиб, Косонсой райони томон йўл олдик. Трестнинг 147- ва 151-механизациялашган кўчма колонналари район миқёсида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, Қўқумбой массивидаги паррандачилик фабрикаси ишчилари учун «Бўстон» турар жой комплекси бунёд этилди. Бу ерга келган одам ўзини кичик бир шаҳарчага келиб қолгандек ҳис қилади. Кўчалари асфальтланган, чароғон, ҳар 50 метрда водопровод ишлаб турибди. Ҳовлиларига кирсангиз янада баҳри-дилингиз очилади. Бу уйларни чинакам ўзбек хонадони дейиш мумкин. Тўрт хонадан иборат айвонли уй, унинг ёнида нон ёпиш учун алоҳида тандирхонадан тортиб то ҳовли этагида омборхона, молхона-ю, хашакхонагача бор. Газ, водопровод, канализация ва электр линиялари эса уй билан биргаликда фойдаланишга топширилган.

— Бу «Бўстон» турар жой комплексининг биринчи навбати холос, — дейди 147-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Абдуҳамид Абдуллаев. — Ҳозир қурилиш ишлари яна давом этмоқда. Ҳар бир уй фойдаланишга топширилиши биланоқ эртасига унга уй-жойга муҳтож одамлар кўчиб кирмоқда. Негаки бу уйларда яшаш учун барча қулайликлар муҳайё. Коллективимиз яқинда 280 ўринли типовой боғча-яслини ҳам фойдаланишга топширди. Шу йилдан бошлаб ҳаммом, мактаб, магазин, медпункт ишга туширилади.

Янги уйларга кўчиб кирган одамлар уйларнинг шинам ва ҳар томонлама қулайлиги ҳақида тўлқинланиб гапирдилар. Ҳақиқатан ҳам янги уйлар мукаммал қурилган. Қишлоқ меҳнаткашлари талабига тўла жавоб беради. Бу ҳақда уларнинг ўзлари ҳам таъкидлашмоқда. Хўш шундай турар-жой биноларини бунёд этаётган қурувчилар ўз меҳнатидан розими? Бундан уларнинг моддий манфаатдорлиги қандай бўляпти? Кейинги йилларда бу борада ҳам ижобий ўзгаришлар рўй берди. Ишчиларнинг ўз меҳнатларига яраша моддий ва маънавий манфаатдорлиги ортиб боряпти. Масалан, кейинги бир йил ичида трест қурувчиларининг ойлик маоши ўртача 40-50 сўмга кўпайди. Яъни 250-300 сўмни ташкил этмоқда. Кадрлар қўнимсизлиги эса кескин камайиб, ишга кириш истагини билдираётганлар сони ортиб боряпти. Албатта ҳаммани ишга қабул қилишнинг иложи йўқ. Шу боис ҳам ишга яхши мутахассислар танлаб олинмоқда.

ЯНГИЛИК

Ташаббус ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Бунинг учун тинимсиз изланиш, имконият қидириш лозим. Трест раҳбарларини ҳам алебастр ва оҳак муаммоси анчадан буён ташвишга солиб келарди. Негаки, қурилиш учун зарур ва ноёб бўлган бу хом ашё область территориясида ишлаб чиқарилмасди. Уни фақат Фарғона областининг Қува районидан ташиб келинар ва бу турли қийинчиликларга сабаб бўларди. Трест мутахассислари алебастр ва оҳак цехини ташкил этиш мақсадида узоқ изланишди, қидиришди, ниҳоят имконият топилди. Бунинг учун Косонсой районида етарли шарт-шароит бор экан. Чунки район тоғ ёнбағрида жойлашган. Бу ерда оҳактош ва қайта ишлаш учун бошқа тошлар ҳам сероб.

1987 йилдан алебастр ва оҳак цехларини қуриш ишлари қизғин бошлаб юборилган эди. Ниҳоят бир ой олдин дастлабки маҳсулот ишлаб чиқарилди. У ўзининг сифати ҳамда пишиқлиги билан республикамизнинг бошқа жойларидан чиқаётган алебастр ва оҳакдан қолишмайди. Айни пайтда йилига 9 минг 980 тонна оҳак ва 10 минг тоннадан зиёд алебастр ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган иккита янги цехда иш икки сменада олиб борилмоқда.

— Мен 20 йилдан буён қурилиш ташкилотларида ишлайман, — дейди 151-механизациялашган кўчма колонна ишчиси Тошпўлат Файзуллаев, — Илгарилари у ёки бу қурилиш материаллари етишмай кўп вақтимиз бекор ўтарди. Айниқса, алебастр йўқлиги сабабли пардозлаш ишлари бир неча кунга чўзилиб кетган пайтлар кўп бўлганини яхши эслайман. Тўғри охирги уч-тўрт йил ичида қурилиш материалларига бўлган талабимиз маълум даражада қондирилмоқда. Лекин алебастр билан таъминлаш ҳамон долзарб муаммолигича қолаётганди. Мана, энди бу муаммо ҳал бўлди. Янги цехларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлардан фойдаланишга киришдик.

Ҳақиқатан ҳам трест қошида алебастр ва оҳак цехлари ишга тушган дастлабки кунларданоқ ўз самарасини бермоқда. Масалан, яқинда Косонсой шаҳрида қуриб фойдаланишга топширилган пойафзал фабрикаси ва унинг ишчилари учун турар жой комплекси биноларининг пардозлаш ишларини амалга оширишда маҳаллий материаллардан фойдаланилди. Натижада шунча катта объектда пардозлаш ишларини бажариш учун бор-йўғи 20 кун вақт сарф бўлди, холос. Турли оворагарчилик, кутишлар ўрнига кўплаб иш вақти, маблағ тежаб қолинди. Эндиликда алебастр ва охак билан на фақат трест ташкилотларини, балки областдаги барча қурилиш ташкилотларини таъминлаш кўзда тутилмоқда. Шу мақсадда ҳозирданоқ янги цехлар қувватини ошириш ва уларни кенгайтириш ишлари бошлаб юборилди.

Бу — трест маъмурияти партия ташкилотининг ягона ташаббуси эмас. Улар томонидан қишлоқ меҳнаткашларининг турар жой биноларига бўлган талабини қондириш мақсадида қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Трест ўз фаолиятини ҳар томонлама ривожлантириб боряпти. Кейинги икки йил давомида унинг қошида 12 та қурилиш кооператив ташкилотлари очилди. Ўтган йили эса областнинг Учқўрғон, Чортоқ, Задарё районлари ва Наманган шаҳрида механизациялашган кўчма колонналар ташкил этилди. Бу, биринчидан, уй-жой муаммосини ҳал қилиш йўлида қўйилган амалий қадам бўлса, иккинчидан, меҳнатга лаёқатли одамларни, мутахассисларни иш билан таъминлашнинг муҳим омилидир.

А. МАДАТОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЗАРБАЙЖОНДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

✦ БОКУ, 1 февраль. (Озаринформ — ТАСС). Бугун эрталаб ТАСС мухбирлари темир йўл вокзалида бўлишди. Бундан икки ҳафта илгариги шов-шув, ур-йиқитлар камайиб қолганди. Кассаларнинг бири олдида тахминан 10-15 киши навбат кутиб турар ва бир аёл кассир хотин билан бафуржа сўзлашарди. Биз у билан танишдик. Лидия Ивановна асли бокулик, «Электроцентролит» заводида ишчи. Отаси рус, у ҳам асли бокулик. Онаси бу ерга Татаристондан келган. Лидия Ивановна фарзандларидан бирига билет олиш учун вокзалга келибди. У кетмоқчи эмиш. Бошқа фарзанди ҳам шу хаёлда экан, лекин ҳозирча бир қарорга келмабди.

— Бу ерда қўшинлар киритилгунча ва ундан бир неча кун ўтганидан кейин ҳам нималар бўлмади, дейсиз, шаҳарликларнинг кайфиятини айтмайсизми, қанақа миш-мишлар тарқамади! — дейди Лидия Ивановна. — Очиғини айтсам, ўзим ҳам кетмоқчи бўлдим. Бугун ҳам маҳаллий маъмурлар хавфсизлигимизга тўла кафолат бера олмаётганликларини сезиб турибман. Озарбайжонлик танишларимиз кўпроқ қўллаб-қувватлашмоқда, маслаҳат беришмоқда, кетманг дея илтимос қилишмоқда. Эртанги кунимиз осойишта бўлишига жуда-жуда ишонгим келади.

Қандайдир жиҳатлари билан Москвадаги Эски Арбатни эслатувчи Низомий кўчаси (Бокуда ҳам бу кўчада фақат пиёдалар юришади) бурчагида зирҳли иккита транспортёр турибди. Аскарлар билан бир гуруҳ бокуликлар бамайлихотир гаплашишмоқда. Фавқулодда ҳолат эълон қилинган дастлабки кунларда бундай манзарани тасаввур қилиш қийин эди. Бугун эса шаҳарда ана шундай манзарани тез-тез учратиш мумкин. Одамлар ҳамма нарсани тушуниб олишга, нималар рўй берганлигини билишга қизиқмоқдалар, ошкора гаплашмоқдалар. Шу мақсадда кўчаларда аскарлар билан суҳбатлар қуришмоқда.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советида ўтказилган учрашувларда одамлар январь воқеаларини бир оз бўлса-да унутишларига ёрдам бериш, уларда эртанги кунга ишонч туғдириш, республикани тангликдан олиб чиқиш, рисоладаги осойишта ҳаётга ва меҳнат маромига қайтиш зарурлиги тўғрисида гапирилди. Учрашувда оқсоқоллар кенгашининг аъзолари, фан ва маданият арбоблари, ижодий уюшмалар ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Боку корхоналари коллективлари делегат қилиб юборган ишчилар қатнашдилар.

Йиғилганлар ҳузурида Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Н. Муталибов ва Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси Г. А. Гасанов нутқ сўзладилар.

Республиканинг янги раҳбарлари танглик ҳолатини бартараф этиш йўллари энг аввало Озарбайжон иқтисодий мустақиллиги принципини амалда рўёбга чиқаришда, деб биладилар. Ўлкада юзага келган ижтимоий-сиёсий вазиятга баҳо беришда бу вазият Тоғли Қорабоғ автоном областида ва унинг теварагида рўй бераётган воқеалар билан узвий боғлиқлиги айтилди, жамиятдаги барча соғлом ҳаракатлар билан ошкора, кенг мулоқот олиб бориш зарурлиги таъкидланди.

Москвадан Озарбайжон пойтахтига ғарбдаги энг катта ахборот агентликларининг 19 вакили, АҚШ, Буюк Британия, ГДР, Туркия тележурналистлари етиб келдилар.

Матбуот конференциясида уларнинг саволларига СССР Қуролли Кучларининг, Озарбайжон ССР партия ва совет органларининг намояндалари жавоб қайтаришди.

Боку коменданти генерал-лейтенант В. Дубиняк Озарбайжон пойтахтида комендантлик соати қачон бекор қилиниши тўғрисидаги саволга жавоб қайтариб, бундай деди: қўмондонлик комендантлик соати тартибини юмшатишнинг тўрт босқичли графигини ишлаб чиқди, бу графикда комендантлик соати вақтини навбатма-навбат яна бир соат қисқартириш, бронетехникани шаҳар кўчаларидан олиб чиқиш, келгусида қуролсиз соқчилик қилиш ва, ниҳоят комендантлик соатини бекор этиш кўзда тутилган.

Ҳозирги вақтда, деб таъкидлади у, комендантлик соатини амалга ошираётган кучларнинг асосий вазифалари шаҳарда жамоат тартибини, шаҳар аҳолиси хавфсизлигини, корхоналарнинг бемалол ишлашини таъминлашдан иборат.

(ТАСС).

• МЕҲНАТ ҚИЛГАН ЭЛДА АЗИЗ

● Ивановонинг қаровсиз қолган қишлоқларини ободонлаштираётган, Ноқоратупроқ ўлкада сабзавот ва мевадан мўл ҳосил кўтариб, Ватанимиз халқлари дастурхонини тўкин-сочин қилаётганлар орасида ўзбек йигит-қизлари ҳам кўп. Ивановолик журналист Валентин Бармин қуйида юртдошларимиздан бири ҳақида ҳикоя қилади.

ИВАНОВОЛИК ҒАЙРАТ ПОДАЧИ

Инсон тақдири ҳайрон қолдирадиган шундай нарсаки, баъзан одам ўзи қаерга бориб, қайси сўқмоққа кириб қолганини билмай қолади. Гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа интиласан киши. Баъзан мана, мақсадимга эришдим, деб ўйлайсан. Лекин асосий йўлга ҳали чиқмаганингни сезиб қоласан.

Ғайрат Мақсумов ҳам тақдир тақозоси билан чорвадор бўлиб қолди. Аслида у Тошкентда туғилиб ўсган. Совет Армияси сафига чақирилди. Қизил Ўрдада ҳарбий қурувчи бўлиб ишлади. Ғайрат охирги йили Иваново областида хизматини давом эттирди. Шу ерда — ҳарбий қисмга яқин жойдаги қурилишда сувоқчи бўлиб ишлаётган, мовий кўзли рус қизи билан танишиб қолди. Ёшлар бир-бирларини севиб қолишди.

Хизмат муддати охирига етгач, сержант Мақсумов бўлажак турмуш ўртоғи Ольга билан Кинешма шаҳрида қурилаётган «Автоагрегат» заводига келиб ишлай бошлади. Бу завод Ленин комсомоли номидаги Москвадаги автомобиль заводининг йирик бўлинмаларидан бири бўлиб, унда «Москвич» автомашиналари ишлаб чиқарилади.

Ўшандан бери 20 йил ўтди. Мақсумовлар учта фарзанд кўришди, ширин турмуш кечиришди. Ҳамма нарса бадастир. Хўш, уларга нима етишмай қолдики, яна безовта бўлишди? Шаҳардан 40 километрлар чамаси нарида жойлашган «Журихинский» совхозида катта қурилиш бошланганини эшитишди. Мақсумовлар ўзларининг замонавий квартираларини студент қизларга қолдириб, ўша ерга боришди.

Шундай қилиб, Ғайрат Мақсумов қишлоқ қурувчиларининг бригадири бўлди. Хотини Ольга Павловна эса пардозловчиларга звено бошлиғи этиб сайланди. Қишлоқда Мақсумовларни қувонч билан кутиб олишди. Меҳмонга кириб туришарди ва ўзлари ҳам уларни таклиф қилишарди.

Ярим йил давомида улар қишлоқда анчагина уйлар қуришди. Кейинчалик совхоз раҳбарлари Ольганинг уста сувоқчи эканлигидан ташқари чўчқа болаларини яхши парвариш қилишини билиб қолишди. Ўша пайтда хўжаликда йирик чўчқачилик фермаси қурилаётганди. Яхши мутахассислар зарур эди. Мақсумова буни хоҳладими, йўқми, лекин уни чўчқахонага таклиф этишди, шу ерда ишлашга кўндиришди. Чўчқачилик фермаси совхоз марказий қўрғонидан анча олисда жойлашганди. Ольга ишга вақтли жўнар ва жуда кеч қайтарди. Лекин Мақсумовлар ҳамиша бирга бўлишга одатланишгани учун бу гал ҳам бу ниятларидан қайтишмади. Ғайратга ўзи севган касби билан хайрлашиш осон кечмасада, ноилож хотини билан бирга бўлиш, унга ҳамиша кўмаклашиш истаги устун келади.

Тез орада хўжаликда катта ўзгаришлар юз берди. Чўчқачилик фермаси ёпилди. Энди қорамол боқишга ўтилди. Янги иш кўпчилик қатори Мақсумовларни ҳам қизиқтириб қолди. Ғайрат Баҳодирович подачилик қила бошлади. Ольга Павловна сут соғувчиликка ўтди.

Ғайрат Баҳодирович ўзича бир ишга қўл урди. Эскириб қолган бузоқхонани ремонт қила бошлади. Мана шу ерда унинг бинокорлик маҳорати қўл келди. Деворлардаги ёрилган жойларни беркитди, томни бутлади. Хотини эса қизи Светлана билан биргаликда чорвачилик комплексидаги ишни давом эттиришди. Дарвоқе, бурноғи йили Света Ивановода бухгалтерлар курсида ўқиб келди. Бу уларга ҳисоб-китоб ишларини олиб боришда анчагина ёрдам берди.

Бузоқхонани яхшилаб тузатгач, Мақсумов совхоз директори ҳузурига борди. Шундан сўнг бурноғи йилнинг май ойида совхозда оилавий пудрат ташкил этиш юзасидан иқтисодий кенгаш тўпланди. Таваккал қилиб, ўз ҳисоб-китобларини Мақсумовнинг хомчўтлари билан солиштириб кўришди ва шартнома тайёрлашди. Шартномага кўра, маъмурият оила учун 200 бош ёш молларни ажратиб берди. Бузоқхона ажратилди. Озуқа ва бошқа зарур нарсалар билан таъминлаш ҳам кўзда тутилди. Мақсумовлар эса чорва молларининг вазнини ошириб боришга, барча молларни тўлиқ асраб қолишга ва семирган бўрдоқиларни комплексга вақтида топширишга ваъда қилишди. Иш ҳақи пировард натижага кўра ҳар кварталда бериладиган бўлди. Озуқа, ёнилғи-мойлаш материаллари тежалса, мажбурият ортиғи билан бажарилса, қўшимча ҳақ ҳам тўланадиган бўлди. Шартнома имзолангач, Мақсумовлар дарров ишга киришишди. Энди улар поданинг тўла хўжайинига айланиб, хўжалик раҳбарлари билан тенг ҳуқуққа эга бўлишди.

Ишлаб чиқаришдаги мустақиллик, моддий манфаатдорлик ўз натижасини берди. Ўтган йили ҳар бир қорамолнинг кунлик ўсиши совхоздагига нисбатан 100 граммга кўпроқ бўлди ва 850 граммга етди. Озуқа сарфи камайди. Буларнинг ҳаммаси тез орада иш ҳақида ўз аксини топди. Умуман ўтган йили 3 кишилик бу звено аъзолари 16 минг сўмдан зиёд даромад олишди. Бундан ташқари ферма билан уларнинг уйлари ёнма-ён бўлганлиги учун шахсий хўжалик билан шуғулланиш ва оилавий бюджетни мустаҳкамлаш учун имконият вужудга келди. Масалан, ўтган йили оила кооператорларга қарийб 2 центнер гўшт ва 1400 килограмм сут топширди. Томорқадан эса мўл сабзавот ва картошка ҳосили олишди. Албатта, пудрат звеносида ҳали муаммолар талайгина. Баъзан уларнинг қулоғига шундай сўзлар ҳам чалиниб қолади: «Қулоқлар!», «Ўз манфаатини кўзловчилар!» Лекин бу гапларни фақат ишёқмаслар, оғзига кучи етмаганларгина айтишади.

— Ваҳолонки, биз изғирин, бўрон ёки 40 даражали совуқда ҳам тонг кулмасдан бурун туришимизга тўғри келади, — ҳикоя қилади Ольга Павловна. — Баъзан ҳаммаёқ қор билан қопланиб, охурларни ҳам тополмай қоламиз. Тер ва қордан намга ботамиз. Ахир белкурак билан 200 дан ортиқ охурни тозалаш осон эмас-да. Дарвоқе, сомон, силос ва похол тайёрлашни тўла механизация зиммасига юклаганмиз. Ҳатто донни ҳам махсус бункерларда ташиймиз. Ана шулар ишимизнинг унумини таъминламоқда.

Пудратчи коллектив аъзолари юқори натижаларга эришиш учун озуқа рационига тўла амал қилиш лозимлигини яхши билишади. Зеро, чорвачилик бугунги ишни эртага қўйишни ёқтирмайди. Шунинг учун трактор кўриниши биланоқ моллар охурларга интилади. Уларнинг иштаҳаси тоза ҳавода шундай очиладики, асти қўяверасиз.

Пудрат коллективида бир центнер гўштнинг таннархи 96 сўмга тушмоқда. Совхозда эса 3 баравар юқори. Шунинг учун ҳам шартномага кўра қўшимча ҳақ ҳам баланд.

— Оила аъзолари катта даромад қилишаётган экан, майли олаверишсин, — дейди совхоз директори Александр Беспалов. — Бу пуллар уларга астойдил, ҳалол меҳнатлари ва мўл-кўл маҳсулотлари учун бериладику. Бироқ совхоздаги барча бригадалар Мақсумовлар учун ишлаяпти, деган гаплар бемаънилик. Аксинча, улар кўпчиликни қандай ишлаш-у, қандай даромад қилишга ўргатишмоқда. Агар ҳамма Мақсумовлардек ишга астойдил киришганда эди, магазинларимизнинг пештахталари бунчалик бўш бўлмасди.

В. БАРМИН,
Иваново область «Приволжская правда» газетасининг мухбири.

• ТАРАДДУД

ОЛТИАРИҚ АРИҚЛАРИ

Олтиариқ райони 1987—88 йилда пахта тайёрлаш йиллик планини бажаролмади. 1988 йили 304 миллион ўрнига 362 миллион куб метр сув олди. Бу планга нисбатан 119 процентни ташкил қилди. Лекин пахта тайёрлаш давлат плани уддаланмади. Негаки, ҳар гектар майдонга 14 минг ўрнига 16,5—17 минг куб сув сарфланди. Натижада ғўзалар кескин ғовлаб кетди. Вегетация давридаги биринчи сув эрта олинди. Ғўзалар сувга ўрганиб қолиб, тез-тез чанқайдиган бўлди. Шу сабабли ўтган йили «сув сахийлигига» чек қўйилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига асосан республикамиздаги 12 та район қатори Олтиариқ ҳам областда биринчи бўлиб тажриба тариқасида сувнинг пулли системасига ўтди. Йил давомида 157 та хўжаликка сув берадиган гидропостлардан (сув ўлчайдиган тарози) 63 таси қайта қурилди, қолганлари эса ремонт қилинди.

Пулли системага ўтиш даврида 191 миллион куб метр сув планлаштирилган эди. Бунинг ўрнига 180 миллион куб метр сув олиниб, хўжаликларга етказиб берилди. Бу эса таъминотнинг 94 процентини ташкил қилди. Хўжаликлардан бир миллион 596 минг сўм пул тушди. Пахтанинг харид нархи ошгунча бу пул яна хўжаликларга қайтариб берилди. Бироқ сувни тежаш мақсадида қилинаётган бу усул пахта ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг харид нархи ошмагунча мавҳум бўлиб қолмоқда.

Ҳозир суғориш қудуқлари ва насос станциялари ремонти жадал ва сифатли олиб бориляпти. Мавжуд 32 та суғориш қудуғининг 21 таси барвақт ремонтдан чиқарилди. 12 та насос станциясидан 7 таси тайёр. Булар ҳозирги кунда сув бериш имконига эга. Повулғон гидроучасткасининг мироблари Қурбонали Саримсоқов, Ҳасанбой Турдиқулов, Хўжамқул Умарқуловларнинг ишлари, айниқса, яхши натижалар беряпти.

1990 йилда 6 миллион сўмга яқин сув хўжалиги объектлари қурилиши кўзда тутилган. «Пахтакор» совхозининг учинчи бўлимидаги 327 гектар ерни комплекс қайта қуриш ҳамда БХ—1 ариғини бетонлаштириш, шунингдек «Янгиобод», «Иттифоқ» колхозлари тасарруфидаги 324 гектар ернинг захини қочириш учун 466 минг сўмлик иш бажариш кўзда тутилган.

Жорий йилда 12500 гектарга пахта экиш планлаштирилган. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан юқори ҳосил олиш учун қишки ишлар қизғин олиб борилмоқда. Ҳар хил маркадаги 11 та экскаватор билан коллектор ва зовурларни тозалаш, уни тартибга келтириш ишлари 70 процентга бажарилди. Иброҳим Расулов, Маъруфжон Турғунов, сингари экскаваторчилар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Умуман, бугунги кунда Олтиариқдаги ариқ ва зовурларнинг аксарияти янги мавсумга шай. Қолган баъзи юмушлар ҳам жадаллик билан бажарилмоқда.

Ю. ЭМИНОВ,
Фарғона области.

ОҚ ЧАШМА

Уйчи районидаги Охунбобоев номли колхоз сут-товар фермаси коллективи чорва қишловини намунали ўтказмоқда. Бу ишда молбоқарлар билан бир қаторда «оқ чашма» соҳибаларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Ўғилой опа ҳам ана шундайлардан. Унинг қарамоғида 28 бош соғин сигир бор. У ҳар бош говмишдан пландаги 2650 килограмм ўрнига 3 минг килограммдан серқаймоқ сут соғиб олмоқда.

— Сигирнинг сути тилида, — дейди илғор соғувчи. —Яхши парвариш, астойдил қилинган меҳнат ҳеч қачон зое кетмайди. У ўз фаолиятида зооветеринария қоидаларига амал қилади.

Дарҳақиқат, ферма коллективи бу «оқ чашма» соҳибасини иши ва сўзи бирлиги учун ҳам ҳурмат қилади.

Суратда: сут соғувчи Ўғилой Отараҳимова.

П. АКБАРОВ сурати.

АГРОСАНОАТ ХАБАРЛАРИ

● Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози бўрдоқибоқарлари давлатга гўшт сотиш уч ойлик планини муддатидан олдин бажардилар.

Улар давлатга 101 тонна гўшт етказиб беришди. Бу мўлжалдагидан 29 тонна кўпроқдир. 230 бош буқанинг ҳар бири 438 килограммдан тош босди. Қ. Хушвақтов, Т. Насруллаев, Б. Усмонов, К. Полвонов, Ш. Ҳамроев, К. Турсунов сингари бўрдоқибоқарлар молларнинг кундалик семиришини 952—900 граммга етказдилар.

Ж. ЮСУПОВ.

* * *

● Усмон Юсупов районидаги Ульянов номли совхоз 2-агроучасткаси пахтачилик бригадаси бошлиғи Усмонқул Бозоровни кўпчилик танийди, ҳурмат қилади.

Моҳир пахтакор ўтган йили Ватанимизга пландаги 186 тонна ўрнига 240 тонна пахта етказиб берди. Бригада азаматлари айни кунларда баҳорги экиш мавсумига ҳам пухта ҳозирлик кўришаётир. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари авжида. Буларнинг ҳаммасига тадбиркор ва тиниб-тинчимас коммунист Усмонқул Бозоров бош-қош.

Э. МУСАЕВ.

* * *

● Саловат Аҳтемова Сирдарё районидаги «Малик» совхозида қарийб 20 йилдан бери сут соғувчилик касбини эъзозлаб келмоқда.

У ўтган йили боқимидаги 25 бош сигирнинг ҳар биридан мўлжалдаги 440 килограмм ўрнига 5100 килограммдан сут соғиб олди Айни кунларда моҳир «оқ чашма» соҳибаси ҳар бош сигир ҳисобига 11—12 килограммдан юқори сифатли маҳсулот олмоқда. Унинг нияти — бу йил боқимидаги сигирлардан соғиб олинадиган сутни 5200 килограммданга етказиш.

А. БУРЛИЕВ.

ТВ · ҲАФТАЛИК · ПРОГРАММА

5 февраль, душанба

УзТВ-I. 17.30 Давлат тили тўғрисида. 18.05 Мультфильмлар. 18.30 Алифбо сабоқлари. 19.15 Телевизион киножурнал. 19.30 Ахборот. 19.50 Маъмурчилик йўлидан. 20.30 Ахборот. 20.50 Концерт. 21.30 Время. 22.00 «Навоий». Видеофильм, 7-қисм. 23.30 Янгиликлар.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.25 Фигурали учиш. 11.55 Илмий-оммабоп фильм. 12.55 Коллаж. 13.00 Н. Метнер. квинтет. 13.30 Ҳужжатли фильм. 16.00 «Ота кўрасининг ҳарорати». Ашхободдан кўрсатилади. 16.35 Ҳужжатли фильм. 16.55 Болалар соати. 17.55 Реклама. 18.25 Коллаж. 18.30 Фигурали учиш. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Фигурали учиш. 21.30 Время. Янгиликлар телехизмати. 22.00 Фильм-спектакль. 00.40 Бизнинг бурчимиз.

МТ-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 Тарих. 10.05 Итальян тили. 11.05 Уй академияси. 11.35 ва 12.45 Биология. 11.55 Болалар соати. 13.05 Такрорий телефильмлар сеанси. 17.30 Фильм-концерт. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Хотираларни варақлаганда. 20.20 Концерт. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Телефильм. 21.05 «Олтин аср» балетидан парчалар. 21.30 Енгил атлетика. 22.20 «Осойишта терговь». Бадиий фильм.

6 февраль, сешанба

УзТВ-I. 17.30 Давр тақозоси билан. 18.00 «Ёшлик». 19.00 «Чорвадор». 19.30 Ахборот. 19.50 Санъат оламида. 20.30 Ахборот. 20.50 Концерт. 21.30 Время. 22.00 «Навоий» Видеофильм, 8-қисм. 23.05 Эртага — премьера.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.00 Қувноқ стартлар. 9.45 «Васька». Бадиий фильм, 1-серия. 10.50 Бизнинг бурчимиз. 11.35 Бу бўлган... бўлганди... 11.55 Болалар соати. 12.55 Коллаж. 13.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 16.00 Фильм-концерт. 16.30 Ҳужжатли фильм. 16.55 Концерт. 17.25 Янги Зелландия ҳақида. 18.25 Бор бўл, мусиқа! 18.55 Реклама, эълонлар, ахборот. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Ёшлар хабарномаси. 20.10 Мультфильм. 20.30 «9-студия». 21.30 Время. Янгиликлар телехизмати. 22.00 Долзарб интервью. 22.10 Концерт.

МТ-II. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 Физика. 10.05 ва 11.05 Француз тили. 11.35 ва 12.40 Биология. 11.55 Билимдонлар учун машқ. 13.00 «Сарсонлик-саргардонликда». Бадиий фильм, 2-серия. 14.15 Ритмик гимнастика. 17.30 Мультфильм. 17.50 Концерт. 18.30 Ритмик гимнастика. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Концерт. 19.40 Тожикистон ССР Давлат телерадиоси. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 «Россиянинг чўнтаги». Ҳужжатли фильм. 21.05 Концерт. 22.00 «Ўлимдан етти соат олдин». Бадиий фильм.

7 февраль, чоршанба

УзТВ-I. 11.30 Химия. 12.00 Мультфильмлар. 12.30 Умумий биология. 13.00 «Зўр ўтирибмиз». Бадиий фильм. 17.30 Ҳужжатли фильмлар. 18.05 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим». 18.40 Депутатликка номзодлар. 19.00 Хотира. 19.30 Ахборот. 19.50 Ижара шарофати. 20.00 Алифбо сабоқлари. 20.30 Ахборот. 20.50 Ёш ижрочилар концерти. 21.30 Время. 22.00 «Навоий», Видеофильм, 9-қисм. 23.10 Янгиликлар.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.05 Бор бўл, мусиқа! 9.35 «Васька» Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 11.55 Дунё бўйлаб. 12.55 Коллаж. 13.00 Время. 13.30 «Камалак». 16.00 Ҳужжатли фильм. 16.30 В. Кандинский кўргазмаларида. 17.30 Концерт. 17.55 Болалар соати. 18.55 «Коллаж». 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 «Пульс-90». 20.20 «Васька». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 Время. 22.00 Долзарб интервью. 22.10 Кулги кечаси. 00.05 Ҳужжатли фильм.

МТ-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 Физика. 10.05 ва 11.05 Немис тили. 11.35 ва 12.35 Мусиқа. 12.05 Сиз яратган боғ. 13.05 «Сарсонлик-саргардонликда». Бадиий фильм, 3-серия. 17.30 Мультфильм. 17.45 «Менинг ерим. Халқимнинг дарёси». 18.30 Ҳужжатли фильм. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Ҳужжатли фильмлар. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Ҳужжатли фильм. 21.05 Мусиқий абонемент. 21.45 Ҳужжатли фильм. 22.00 «Амуланга». Бадиий фильм. 23.15 Баскетбол.

8 февраль, пайшанба

УзТВ-I. 11.30 Табиатшунослик. 12.00 Ҳужжатли фильм. 12.30 Ботаника. 13.00 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм. 17.30 Телефильм. 17.40 Халқ истеъмоли молларининг сифати учун. 18.05 «Ёшлик». 19.00 Деҳқон юмушлари. 19.30 Ахборот. 19.50 Амалий давра суҳбати. 20.30 Ахборот. 20.50 Хотира. 21.30 Время. 22.00 «Оқибатли, диёнатли бўлайлик». 22.30 «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.05 «Левша» ансамбли ижро этади. 9.25 «Васька». Бадиий фильм, 2 ва 3-сериялар. 11.55 Болалар соати. 12.55 Коллаж. 13.00 Время. 16.00 Ҳужжатли фильм. 16.50 Мусиқий хазина. 17.40 Ҳужжатли фильм. 18.40 Мультфильм. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 20.10 «Васька». Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 Время. 22.00 Долзарб интервью. 22.10 Ҳужжатли фильм. 23.40 Балет, балет.

МТ-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 ва 12.05 Илмий-оммабоп фильм. 9.45 ва 10.35 Табиатшунослик. 10.05 Испан тили. 10.55 Киножурнал. 11.05 Испан тили. 11.35 ва 12.35 Биология. 13.05 «Сарсонлик-саргардонликда». Бадиий фильм, 4-серия. 14.35 Ритмик гимнастика. 17.30 Мультфильм. 18.10 «Юриш сиздан, директор». 18.30 Ритмик гимнастика. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Концерт. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Волейбол. Кубок эгаларининг кубоги. 21.30 Концерт. 22.00 «Фруза». Бадиий фильм. 23.25 Хоккей. СССР чемпионати.

9 Февраль, жума

УзТВ-I. 17.30 «Шоирлар — болаларга». 18.10 «Ассалом, Навоий!». 19.30 Ахборот. 19.50 Тиллар байрами — эллар байрами. 20.30 Ахборот. 20.50 Навоийхонлик. 21.30 Время. 22.00 Навоий наволари. 23.30 «Асрлар оша...» Камолиддин Беҳзод.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.30 «Васька» Бадиий фильм, 3-серия. 10.45 Туркманистоннинг мусиқий фольклори. 11.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 12.00 Умринг боқий бўлсин, Ер! 13.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 16.00 Ҳужжатли фильм. 16.25 Концерт. 17.10 «Соат бешда портлайди». Бадиий фильм. 18.25 Фалсафий суҳбатлар. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Мультфильмлар. 19.35 Концерт. 20.15 «Васька». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 Время. Янгиликлар телехизмати. 22.00 Долзарб интервью. 22.10 Бу бўлган... бўлганди... 22.35 Нигоҳ. 00.05 Концерт.

МТ-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 ва 12.05 Илмий-оммабоп фильм. 9.45 ва 10.35 Табиатшунослик. 10.05 Инглиз тили. 10.55 Киножурнал. 11.05 Инглиз тили. 11.35 ва 12.35 Тарих. 13.05 «Сарсонлик-саргардонликда». Бадиий фильм, 5-серия. 17.30 Мультфильмлар. 17.55 Ҳужжатли фильм. 18.25 Латвия ССР давлат телерадиоси. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 В. Шукшин ҳикоялари асосида телеспектакль. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Ҳужжатли фильм. 20.55 Фильм-концерт. 21.35 Спорт ҳамма учун. 21.50 Киножурнал. 22.00 «Ярим тундаги совға». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 00.05 Хоккей. СССР чемпионати.

10 февраль, шанба

УзТВ-I. 9.00 Ассалому алайкум. 10.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. 11.15 Ёш спортчи мактаби. 12.15 Объективда — қайта қуриш. 12.55 Деҳқон ва замон. 13.55 Демократия йўлидан. 14.25 «Зилола» ансамблининг концерти. 15.05 Илғор тажриба мактаби. 18.05 Мультфильм. 18.15 Тенгдошлар. 19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.30 Ахборот. 19.45 Долзарб интервью. 20.00 Муножат Йўлчиева куйлайди. 20.30 Ҳафтанома. 21.00 Муножат Йўлчиева куйлайди. (давоми). 21.30 Время. 22.00 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадиий фильм.

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.00 Фильм-концерт. 9.55 Сиз яратган боғ. 10.25 Инсон институти. 11.25 Ҳайвонот оламида. 12.25 Борис Пастернак. 13.30 Ғалабанинг 45 йиллигига. 15.50 Таиланд: анъаналар ва замонавийлик. 16.20 «Француз тили дарслари». Бадиий фильм. 18.00 Камалак. 18.30 Халқаро панорама. 19.15 Мультфильм. 19.25 «Миллионни қандай ўғирлаш мумкин». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар 21.30 Время. Янгиликлар телехизмати. 22.00 Телетомошабин ҳамроҳи. 22.15 Биргаликда куйлайлик, дўстлар. 00.10 «Бутерброд» Телаcпектакль.

МТ-II. 8.30 Гимнастика. 8.45 «Биринчи рейс». Бадиий фильм. 10.00 Мультфильмлар. 11.20 Ҳужжатли фильм. 12.10 ГДРдан кўрсатилади. 13.10 «Юрмала — 90». 14.30 Ҳужжатли фильм. 15.00 Совет Россияси видеоканали. 17.30 Киножурнал. 17.40 Тараққиёт. Ахборот. Реклама. 18.10 Ҳужжатли фильм. 19.00 Время. Янгиликлар телехизмати. 19.30 Педагогика ҳамма учун. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Агар сиз... 21.30 «Виват, Россия!» 22.10 Ҳужжатли фильм. 23.10 Жаз юлдузлари. 00.20 Киноконцерт. 00.50 «Йўқолган хазина». Бадиий фильм.

11 февраль, якшанба

УзТВ-I. 9.00 «Ассалому алайкум». 10.00 «Ишдаги ишқ можароси». Бадиий фильм, 1-серия. 11.25 Волейбол СССР чемпионати. 12.05 «Ишдаги ишқ можароси». Бадиий фильм, 2-серия. 13.10 Ҳужжатли экран. 13.55 Қувноқ стартлар. 14.55 Халқ севган достонлар. 15.55 Чўлда камол топганлар. 16.15 Нон ва хўжалик ҳисоби. 18.05 Мультфильм. 18.15 Болалар учун концерт. 18.45 Халқ номзодлари. 19.30 Ахборот. 19.45 Оламга саёҳат. 20.30 Ахборот. 20.50 Якшанба оқшомида. 21.30 «7 кун». 22.30 «Меҳробдан чаён». Бадиий фильм.

МТ-I. 8.30 Спорт ҳамма учун. 8.45 Спортлото. 9.00 Ритмик гимнастика. 9.30 Эрта саҳарлаб. 10.30 Ватан хизматида. 11.30 Тонгги дам олиш программаси. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Мусиқий киоск. 13.30 Ғалабанинг 45 йиллигига. 14.35 Ер — она масканимиз. 14.30 Здоровье. 15.25 Фильм-концерт. 16.15 Қишлоқ янгиликлари. 17.15 Бу қўшиқни эслаб қол. 17.30 «Марафон —15». 19.00 Ҳужжатли фильм. 19.30 Концерт. 20.25 «Юзмаюз». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 «7 кун». 22.30 Абадият ҳақида ўйлар. 22.45 Концерт. 23.40 Мусиқий кўрсатув.

МТ-II. 8.30 Зарядкага сафланинг! 8.45 Мультфильм. 9.00 Фильм-концерт. 9.40 Ҳужжатли фильм. 10.10 «Челюскинчилар». Бадиий фильм. 2-серия. 11.15 Телеочерк. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Мультфильм. 13.15 Белоруссия ССР давлат телерадиоси. 15.00 Совет Россияси видеоканали. 17.30 Халқаро панорама. 18.30, 20.45 ва 22.30 Киносерпантин. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 «7 кун».

• «Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«САВОДСИЗЛИКМИ ЁКИ МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК?»

Газетамизнинг шу йил 13 октябрь сонида мазкур сарлавҳа остида луқма чоп этилган эди. Унда Комсомолобод районидаги «Комсомолобод тонги» газетаси орфографик ва стилистик хатолар билан чиқаётганлиги танқид қилинганди.

Ушбу мақола юзасидан газета редактори А. Комилов ва бошланғич партия ташкилотининг секретари И. Акрамовларнинг секретари И. Акрамовлардан расмий жавоб олинди. Қуйида ана шу жавоб эътиборингизга ҳавола этилади.

— Луқма редакция ижодий коллективининг йиғилишида муҳокама қилиниб, камчиликларнинг сабаблари атрофлича таҳлил қилинди. Материалларни ишлаш ва босишга тайёрлашда хатога йўл қўйган ходимлардан 4 кишига маъмурий чора кўрилди. Редколлегиянинг янги состави тузилиб, газетани босишга тайёрлашга талабчанлик оширилди. Муштарийларга мазмунли ва сифатли газета сонларини тақдим қилишга эришиш юзасидан тадбирлар белгиланиб ижроси қаттиқ назорат остига олинди.

Ҳозир босмахонага боғлиқ бўлган ишлар сезиларли яхшиланди. Навбатчилар ўқиш учун чиқариб бериладиган ҳомаки саҳифаларда илгаригидек юз ва ундан ортиқ имло хатолари бўлишига барҳам берилди.

Луқмада таъкидланганидек, район газеталарини чоп қилиш учун чоғроқ босмахоналар очилса, нур устига аъло нур бўларди. Балки ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш хўжалик мустақиллиги шароитида ҳозирча буни имкони йўқдир. Ҳар ҳолда унгача ҳам район босмахоналарининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, уларни матбаачиликнинг замонавий техника воситалари билан таъминлаш тўғрисида ҳоли-қудрат амалий чоралар кўриб борилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Район газетаси журналистлари ўз хато ва камчиликларини тўғрилашга ёрдам бергани учун республика газетаси редакциясига миннатдорчилик билдиради.

ТОМОШАБИНЛАР МАМНУН

Огаҳий номидаги Хоразм Давлат мусиқавий драма ва комедия театрининг янги асарини томошабинлар мамнуният билан кутиб олишди.

«Олма пишганда келинг» деб аталувчи ушбу комедия таниқли шоир ва драматург Эркин Самандаров қаламига мансуб бўлиб, мусиқаларини ёш композитор Қадам Раҳимов басталаган.

Асарда муҳаббат ва эзгуликнинг боқийлиги, ҳар бир оиланинг ўзига хос қонуниятлари ҳақидаги ҳаётий воқеалар ҳажвий кўринишлар асосида очиб берилган. Режиссёр Ибодулла Ниёзметов театрнинг маҳоратли санъаткорларини жалб этиб, комедиянинг муваффақиятли саҳнага қўйилишини таъминлаган. Айни кунда бу асар Тошкентда ўтказилаётган республика театрларининг иккинчи фестивалида намойиш этилмоқда.

АХБОРОТ

«ОСОЙИШТАЛИК УЧУН»

Хоразм область жиноятчиликка қарши кураш муваққат комитети шундай номдаги ахборот варақани босмадан чиқарди.

Район газетаси ҳажмидаги ушбу варақа ҳар ойда бир марта ўзбек ва рус тилларида нашр этилади. Варақанинг дастлабки сонида воҳада жиноятчиликка қарши курашнинг бугунги аҳволи, унинг келиб чиқиш сабаблари, бу борадаги муаммо ва камчиликлар ҳақида ҳикоя қилувчи турли хилдаги материаллар, суратлар ўрин олган. Таҳрир ҳайъати келгусида бу йўналишдаги ижодий изланишларни давом эттиришни, ҳар бир варақанинг таъсирчанлиги ва ўқимишлилигини янада оширишни режалаштираётир.

Қ. АБДУРАУПОВ.

Мусулмонлар диния бошқармаси уламолар кенгашининг йиғилиши

Тошкентда Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния бошқармаси уламолар кенгашининг йиғилиши бўлди.

Бошқарма раиси, муфти Муҳаммадсодиқ Муҳаммадюсуф диний бошқарманинг бир йил ичида амалга оширган ишлари тўғрисида маъруза қилди.

Маърузачи ва нотиқлар миллатлараро муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга катта эътибор бердилар. Ҳамма одамлар бир-бири билан оға-ини эканлиги таъкидланди. Мамлакатимиз халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни ва дўстликни мустаҳкамлаш жуда муҳимдир.

Йиғилиш қатнашчилари Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари фаолиятига таллуқли бошқа бир қанча масалаларни ҳам муҳокама қилдилар. (ЎзТАГ).

СУД ЗАЛИДАН

ЮТҚАЗИБ ҚЎЙГАНМИШ-А...

ДУШАНБА. Тожикистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетида ўтказилган матбуот конференциясида журналистларни Абдулҳамид Давлатов иши бўйича олиб борилган тергов натижалари ва республика Олий судининг қарори билан таништиришди.

Хўш, бу одамни Ватанга хоинлик йўлига киришга нима мажбур этди! Унинг ўзи бу саволга: 1988 йилнинг ёзида қартабозлик қилиб катта миқдордаги пулни бой берганлигим ва 20 минг сўм қарзни тўлаш имконим йўқлиги сабабли чет элга ўтиб кетишга қарор қилдим, деб жавоб беради.

Тожикистон ССР Оржоникидзеобод район умумий овқатланиш корхонасига қарашли ошхоналардан бирининг ошпази чегарадан ўтиши биланоқ можаҳидлар тўдасига, сал кейинроқ эса Покистондаги қўпорувчилар тайёрловчи махсус лагерга тушиб қолади. 1988 йилнинг декабрида Давлатов қурол-яроғ ортилган карвон билан Афғонистоннинг шимолида пайдо бўлади. Ўтган йил январь ойининг бошида каттагина юк, инструкциялар, қурол-яроғ, қўпорувчилик руҳидаги адабиётлар ҳамда йўл кўрсатувчилар ҳамроҳлигида яширин равишда СССР ҳудудига ўтказилади. Бугун биз Пешаворда у олган инструкциядан парча келтиришимиз мумкин. «Тожикистон мусулмонлари жумласидан аввалига 20 кишини диний ва ҳарбий тайёргарликдан ўтиш учун Нангорҳор (Жалолобод вилоятининг маркази)га жўнатинг, улар тайёрловдан ўтказилгандан сўнг Тожикистонга қайтадилар. Шундан кейин бошқа гуруҳни юборинг...

Республика ҳудудида қурол-яроғ ва озиқ-овқат сақланадиган омборлар, штаб (таянч пункти), можаҳидлар учун база ташкил қилинг.

Топшириқ оладиган ва рус армиясида хизматни ўтайдиган биродарларингиз Тожикистон можаҳидларига қурол-яроғ ва ўқ-дори омборлари қаерларда жойлашганини маълум қилишлари зарур. Бу омборларни ҳар қандай йўл билан бўлсада қўлга олиш ёки портлатиб юбориш лозим...».

Давлатовнинг қайтиб келиши Давлат хавфсизлиги комитети ходимлари томонидан қайд этилганди. У яширинишга, бекиниб ётишга уринди, аммо бунинг иложи йўқлигини тушунгач ҳийла ишлатди: 16 февраль куни республика Давлат хавфсизлиги комитетига гуноҳкорларча бўйин эгиб келди-да, чегарадан қонунни бузиб ўтганлигини тан олди. Бошқа қилмишлари ҳақида лом-мим демади.

— Суд мураккаб бўлди, — дейди Тожикистон ССР Олий судининг аъзоси Н. А. Колобова. — Давлатов судда тўсатдан аввал берган кўрсатмаларидан қайтди ва Ватанга хиёнат қилганлигини мутлақо инкор этди. Судда уни фош қилишга, гувоҳлар билан юзлаштиришга тўғри келди.

Суд тугади. Давлатов Жиноят Кодексининг бирйўла учта моддаси бўйича айбдор деб топилди: Ватанга хиёнат (Совет Иттифоқига қарши душманлик фаолиятини олиб боришда хорижий давлатга ёрдам бериш), чегарадан қонунга хилоф равишда ўтиш ва товламачилик. Жазо чораси — кучайтирилган тартибдаги лагерда сақлаш шарти билан саккиз йил муддатга қамалди ва мол-мулки мусодара этилди. Жиноятчи чегарани бемалол бузиб ўтган жойдаги чегара отряди номига хусусий ажрим чиқарилди.

И. СЕМИКИН.
Тожикистон ССР.
«Сельская жизнь» газетасидан.

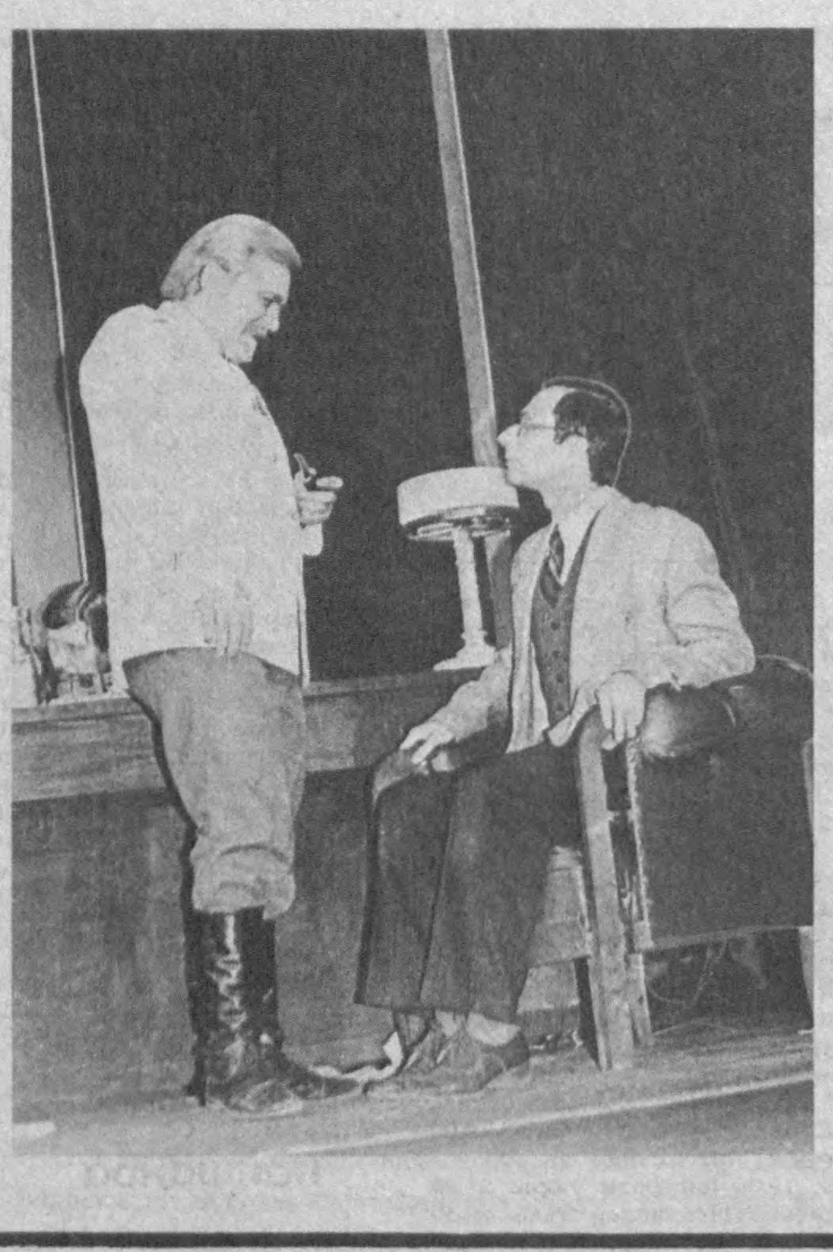

• *Ўзбекистон театрларининг II республика фестивали*

«МАСТЕР-КЛАСС»

Тошкент фестивалининг расмий программасида турли мавзуларда, турли жанрларда, турли талқинларда намойиш этилаётган спектаклларни санъат мухлислари қизиқиш билан кутиб олмоқдалар. Ҳар куни Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмасида бир кун бурун кўрсатилган икки спектакль бўйича мунтазам муҳокамалар бўлиб турибди.

Навбатдаги муҳокамада СССР Театр арбоблари уюшмасининг масъул ходими Валерий Филиппов, москвалик театршунос Ирина Мягкова, латвиялик Элона Бундзайюс, эстониялик Борис Тух, қозоғистонлик Гулжаҳон Бекхожиналар ўз фикр-мулоҳазалари билан фаол қатнашдилар. Меҳмонлар ва мезбонлар М. Горький номидаги Тошкент рус Академик драма театрининг «Мастер — класс» спектаклини муҳокама қилдилар. Мухбиримиз ана шу бахс-мулоқотдан сўнг унда иштирок этган театршунос ва санъаткорларнинг қисқача фикрларини ёзиб олди.

В. ФИЛИППОВ:

— Инглиз драматурги Дэвид Поунеллнинг бу пьесаси мамлакатимизнинг бошқа театрларида ҳам саҳналаштирилган. Сталин, Жданов, Шостакович ва Прокофьев ҳақида ҳикоя қилувчи, уларнинг ўзаро мулоқотлари ва муносабатларини акс эттирган мазкур спектаклни коллектив ўзига хос саҳналаштирган, деб ҳисоблаш мумкин. Асарда менимча, бош қаҳрамон — Фикр. У тинмай ҳаракат қилади, яъни ишлайди. Ана шу Фикр залга йиғилганларни ҳам мулоҳаза юритишга ундайди. Менимча, ютуқ мана шунда.

И. МЯГКОВА:

— Артистлар ўзларига топширилган ролларни яхши талқин қилганлар. Менда, айниқса, Сталин ролини ижро этган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. Баграмов талқини илиқ таассурот қолдирди. Икки буюк санъаткор ролини ўйнаган актёрлар сиймосида чинакам санъат фидойиларини кўрамиз. Мен режиссуранинг баъзи талқинларига қўшила олмайман. Асар ҳаддан ташқари публицистикасифат бўлиб кўзга ташланади. Бу ҳақда ўйлаб кўриб, камчиликни тузатса бўлади.

Э. БУНДЗАЙЮС:

—Адабиёт ва санъатимизда кейинги йилларда Сталин мавзуига ниҳоятда кўп эътибор берилмоқда. Баъзан шундоқ асарлар ҳам чиқиб қоляптики, уларга ишониб бўлмайди. Томошабинни, китобхонни ўзига жалб этиш (Сталин номи билан) учун ёзиляпти, яратиляпти бундай асарлар. Лекин «Мастер-класс»ни бундай асарлар сирасига киритиб бўлмайди. Унда ҳар ҳолда тарихий воқеа-фактларга асосланилган. Мен тошкентлик актёр ва актрисаларга, асарни саҳнага қўйган режиссёрларга темага янада масъулият билан ёндашишларини истардим.

Б. ТУХ:

— Артистларнинг ижрочилигига қўшиламан. Лекин режиссурада камчиликлар бор. Масъулиятли мавзуга бағишланган спектаклнинг талқин салмоғини янада оширмоқ керак.

Г. БЕКХОЖИНА:

— Спектаклдан кўнглим тўлмади. Асар кўпроқ карикатурага ўхшаб қолган. Ҳар ҳолда саҳналаштирувчилар бу ҳақда ўйлаб кўришса ёмон бўлмасди.

М. РАВШАНОВ:

(М. Уйғур номидаги Сурхондарё область театрининг бош режиссёри).

— Шахсан менга спектаклнинг талқини у қадар ёқмади.

Яна бир нарса, М. Горький номидаги рус Академик драма театримиз Ўзбекистонда ҳар йили ўтказиладиган бу масъулиятли санъат кўригида ўзбек драматурглари асари асосида саҳналаштирилган спектакллар намойиш этса бўлмайдими?

Э. МУХТОРОВ:

(театршунос, Тошкент).

— Мансур Равшановичнинг фикрига қўшилган ҳолда, шуни таъкидламоқчи эдимки, спектаклда Шостакович ва Прокофьев кулгули қилиб талқин этилган. Масалан, Шостаковичнинг Сталин рўпарасида қалтирашларини, мўлтирашларини кўриб, наҳотки шундай бўлса, деб ўзимизга савол берамиз. Жаҳон бадиий маданиятининг ёрқин юлдузларидан бўлган кишиларни саҳнага олиб чиқишга чуқур масъулият билан ёндашиш керак деб ўйлайман.

Суратда: М. Горький номидаги Тошкент рус Академик драма театрининг «Мастер-класс» (Д. Поунелл асари) спектаклидан бир саҳна.

С. КАГАН сурати.

• *БИР ХАТ ИЗИДАН* •

АРЗ ВА ЯНА АРЗЛАР...

ЁКИ СИЗНИ ЎЙЛАТСА БАС...

«Савдо ходимисан, қамалмаганингга шукр қил». Мени шундай даъво билан қўрқитишмоқчи бўлишади. Юзлаб, минглаб ҳалол савдо ходимлари сингари шу соҳани танлаганимдан хурсандман. Бухоро кооператив техникуми ва Тошкент халқ хўжалиги институтини тугатганман, уч нафар фарзандим, 4,5 сотихли уй-жойим ва бошимни тик тутиб, бировларнинг кўзига тик қараб юришга арзигулик виждоним бор, меҳнатимдан фахрланаман... Гап шундаки, мен яшаётган Қизилтепа районида ҳалол раҳбарлар шубҳа, гумон, таъқиб остига олинди, ўзгача «қайта қуриш» кашф қилинди. Озмикўпми ишсизлар ортаётган бир пайтда ўнлаб малакали кадрлар ноҳақ ишдан четлаштирилди. Буларнинг ўрнига коллектив қаршилигига қарамай, нолойиқ кишилар танланди... Хотин-қизларнинг ўз жонига қасд қилиш ҳоллари сир сақланмоқда. Район партия комитетининг биринчи котиби М. Шамсиев шахсий обрў кетидан қувиб, халқнинг юз минглаб пулларини режалаштирилмаган, кераксиз жойларга сарфламоқда. Мисол: Тошработ йўлидаги кўприк (қиммати бир миллион сўмга яқин)... Ҳолбуки, район марказини иккига бўлиб турган темир йўлда (оддий ўтар жойи йўқлиги сабабли) фожиалар содир бўлмоқда. Коммунист М. Шамсиев уйига қатнайдиган йўл ёқасини боғ қилиш мақсадида колхозларнинг пулини сарф қилди...У қатор йиллар совхоз директори, район партия комитетининг иккинчи котиби, райижроком раиси лавозимларида қўшиб ёзишни бошқарди... Мен коммунист сифатида М. Шамсиевни район коммунистларининг сардори бўлишга нолойиқлиги ҳақида ўз шахсий эътирозимни ёзма равишда Самарқанд область партия комитетига, область партия конференциясига, Бухоро область партия комитетига изҳор этганман...»

(Коммунист Собит ИСМОИЛОВнинг редакцияга йўллаган хатидан).

Даъволар жиддий, арз имзоли. Коммунист С. Исмоилов жавоб кутади. Ушбу хат сабаб бўлиб, район билан жиддийроқ танишишга аҳд қилдик.

Сўнгги уч-тўрт йилда Қизилтепа райони ҳали Навоий, ҳали Самарқанд (айни пайтда Бухоро области ҳудудида) областларига қўшилавериб, қатор иқтисодий, маданий қийинчиликларга дуч келди. Имзосиз хатлар кўпайди. Кимлардир бундан фойдаланишга уриндилар, меҳнаткашларни чалғитдилар. Айниқса, собиқ биринчи секретар Нусрат Ҳикматов туҳмат ва иғво қурбони бўлиб, 30 ой Қизилтепа билан хайрлашар экан, районда қатор муаммолар йиғилиб қолди, кадрлар қўнимсизлиги ошди.

ЭСЛАТМА: Ўзбекистон ССР Олий Судининг Жиноий ишлар бўйича судлов коллегияси Нусрат Ҳикматовни оқлади. Коллегиянинг 1989 йил 21 сентябрдаги ажрими билан Н. Ҳикматовга маъмурий органлар айби билан етказилган моддий зарарни ундириш ҳақида қарор қабул қилинди.

Бу гал бошқача иш тутишга тўғри келди. Аризачи қолиб, унинг авлодлари, отаонасини суриштирдик. Исмоил Очилов (Собитнинг отаси) узоқ йиллар мактаб директори, колхоз раиси, пенсияга чиққунига қадар қишлоқ Совети раиси вазифаларида ишлаган, ҳамқурлари орасида ва қишлоқда обрўэътиборли, мулоҳазали қария экан.

— Ўғлим ҳақида сўрабсуриштирганингизни маъқуллайман, — деди ота. — Бошқалардан ҳам сўранг, яшаш шароитини кўринг, оиласи билан гаплашинг. Собит тўрт йилдан кўпроқ район матлубот жамиятини бошқарди. Ота сифатида айтадиганим, у бир оз қайсар, лекин ҳалол ишлаб, ҳалол яшаганига ишонаман. Ёзишмаларига келсак, бир марта, икки марта ёзди — натижа чиқмади. Энди ёзма, Собит, дедим. Бировдан камлик жойинг йўқ, ишлаяпсан, кўпчилик ўзини панага тортган пайтда якка ўзинг курашиб, ҳақни тополмайсан... Кўнмади: «Хато қилмайдиган одам йўқ, ота лекин хато шахсий манфаат, сохта обрў эвазига давом этса, бу жиноят» — деди у сўзида туриб олиб.

Юқоридаги суҳбат мазмунини Собит Исмоилов ҳаракатининг моҳияти, мақсади десак, янглишмаймиз. У ҳозир ҳам шу сўзларида собит туриби:

— Ўз манфаатим йўлида давлатни алдаган, пора олган ва бировга пора берган бўлсам, розиман, мени жазолашсин. Йўқса, сен илгариги райком (Н. Ҳикматов) билан ишлагансан, ўшанинг ҳамтовоғисан дея сиғдирмай, сохта ҳужжатлар тўплаб, қасддан ишдан олишган таъмагирлар жавоб беришсин. Аламзада, бекорчи экан, деб ўйламанг, область матлубот жамияти уюшмасида колхоз бозорлари ва комиссион савдо бўлимининг бошлиғиман. Ҳузр-ҳаловатимни, тинчимни ўйлаб, ортиқча ғалвалардан ўзимни четга олишга ақлим етади. Ишда қолиш-қолмаслигимнинг биринчи шарти — таъмагирлик бўлди, кўнмадим. Иккинчидан, бюрода тенглик бузилди...

С. Исмоиловнинг «тенглик бузилди» деган эътирозига изоҳ беришга тўғри келади. 1987 йил 20 август куни ўтган райком бюросида Сулаймон Муродов номидаги совхоз раҳбарлари бажарилмаган ишларни бажарилди (6 минг сўмлик) ва мактаб ўқувчиларини совхоз ишчиси деб қонунсиз ҳужжатлаштиргани, шу йўл билан 3 минг 672 сўм иш ҳақи ёзиб, кўзбўямачиликка йўл қўйгани учун совхоз директори Р. Ўроқовга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан ҳайфсан берган. (Бу фактга ҳали яна қайтамиз). Худди шу бюрода Собит Исмоилов товар обороти планини бажаришда қўшиб ёзиш, кооператив мулкни таъминламаганликда айбланиб, ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ ҳайфсан берилди, вазифасида қолиши нолойиқ ҳисобланди. Ҳолбуки, ярим йилликнинг якуни бўйича (1987 йил) область матлубот жамиятига берилган (форма № 3) ҳисоботда вино-ароқ маҳсулоти қолдиғини 418 минг сўмга кўпайтириб ёзиш фактларини область халқ контроли комитетининг инспектори юридик жиҳатдан тасдиқланмайди деб топди...

С. Исмоилов:

— Тўрт йиллик иш фаолиятим обдон текширилди. Ҳар қандай йўл билан бўлса-да, қўл-оёғимни боғлаш учун бир ой ичида район текширув органлари ва область матлубот жамияти правлениеси томонидан юзаки ҳужжатлар, сохта даъволар тайёрланди. Бюрода ёзма ва оғзаки мурожаатларим инобатга олинмади. Агар айбдор бўлган бўлсам, аввало, бошланғич партия ташкилоти ва пайчилар вакиллари йиғилишида муҳокама қилинишим лозим эди-ку? Йўлланма билан Навоий савдо базасига товаршунос бўлиб ишга юборилдим. Шундан сўнг, маълум бўлишича, ғайри қонуний равишда иштирокимсиз пайчилар вакиллари навбатдан ташқари йиғилишиб, мени ишдан бўшатиш ҳақида қарор қабул қилган.

С. Исмоилов «бюрода тенглик бузилди» деганда, яна шуни ҳам назарда тутаяптики, С. Муродов номидаги совхоз давлатга катта иқтисодий зарар етказгани, қатор кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, пул ўзлаштиришга йўл қўйганлиги учун тарқатилди. Совхоз директори Р. Ўроқов эса 18 мингга яқин аҳоли яшайдиган «Бўстон» совхозига бош агроном этиб тайинланди.

— Мени ҳалоллигимга шубҳа билдирган, қўшиб ёзишда айблаган ўртоқ Шамсиев ўз яқинларига ҳомийлик қилишдан, маҳаллийчиликдан устун туриши керак эди. Йўқ... ҳужум давом этди. 4,5 сотихли ҳовлимни (томорқа ҳам шу ҳисобда) деярли ҳар куни текширишди. Болаларим қўрқувдан ташқарига чиқолмай қолди. Ҳовли-жойи бўлак укаларимни бир-бир чақириб, эгнидаги кийимими ким олиб берган — шунгача сўрашди. Охири юзма-юз бўлдик. Шамсиев «Кўчиб кет, Собит, йўқса, қаматаман» деб очиқ айтди. Туғилган юртимни ташлаб, қаёққа ҳам кетардим. «Айбим» — ҳақлигимни исбот қилиш учун ёза бошладим...

М. Шамсиев билан учрашганда, у «Исмоилов анчадан бери турли идоралар, юқори партия органларига ёзиб келяпти, — деб маъқуллади. — Тўғриси, райком бюроси бу йигитни район матлубот жамияти правлениеси раислигига тасдиқлаганини билмайман. Илгариги секретаримиз Исмоиловни йўл-йўлакай, шу йигит раис, деб таништирган...»

Ана халос, ким ишонади бу гапга? Наҳотки, район раҳбари М. Шамсиев С. Исмоиловнинг раислигидан ғафлатда қолса? Яна ўша эски гап — ўзи йўқнинг кўзи йўқ! Нусрат Ҳикматов билан бир даврда ёнма-ён ишлашган М. Шамсиев, наҳотки, С. Исмоиловни осонгина собиқ биринчи секретарнинг йўлига улоқтирди. Ахир, шусиз ҳам Нусрат Ҳикматовнинг йўлида тош кўп эди-ку...

Райком бюроси (аниқроғи М. Шамсиев) коллектив қаршилигини назар-писанд қилмай, ўқитувчи Акбар Примовни паррандачилик фабрикасига директор этиб тасдиқлади. Мабодо, эътироз туғилса, чораси қоғозда «мустаҳкамланди»: биринчи қарши, иккинчи котиб бетараф, қолган бюро аъзолари А. Примовнинг номзодини маъқулладилар. Ўйин эмасми бу? 40 кишидан иборат рўйхат беришди: бошлиқлар, ўринбосарлар — ҳаммаси М. Шамсиевнинг юртдошлари, яқинлари. Қандай тушунса бўлади буни? Биргина район агросаноат бирлашмасидаги 26 штатдан 10 таси юртдошлари. Буларнинг ҳаммаси М. Шамсиев жой-жойига қўйиб чиққан, деган даъводан йироқмиз.

Бердиев Бахтиёр партиядан ўчирилди, судланди, шунга қарамай у «Бўстон» совхозининг бош агрономлигида сақлаб келинди. Ҳақли шикоятлардан кейингина у оддий агрономликка ўтказилди. Тенгликка дарз кетса-ю, яна шикоят ёзгандан нолисак. Йигирма беш йил район халқ маорифи бўлимининг бош ҳисобчиси, ўн фарзандни тарбиялаб вояга етказган, коммунист Низом Ҳасановнинг хатини шикоят эмас, ҳақиқат, ошкораликка мурожаат деб тушундик.

«... йигирма беш йилу беш ой бир жойда хизмат қилдим. Касбим ўқувчилар, ўқитувчиларнинг ҳар бир тийинини ҳисобга олиш, ўрнида тақсимлашни талаб этади. М. Шамсиев ижроком раиси, райком котиби бўлибдики, жойни бўшат, деб пўписа қилади. Айбим, раҳбарнинг акаси Рамазон Шамсиев директорлик қилаётган мактабда спорт зали қуриш учун куни узайтирилган группаларга ажратилган маблағдан пул кўчирмадим. Балога қолдим. Айб ахтаришди, тополмади, сўнг Ҳасановни ишдан бўшатолмадинг деб, район халқ маорифи бўлимининг мудири Эшонқуловни ишдан олишди. Унинг ўрнига келган М. Фармонов 9 сентябрда мени чақириб, ишдан бўшанг, сабаби ўзингизга маълум, деди...»

Хатни тўлалигича кўчиришнинг имкони йўқ. Хуллас, Н. Ҳасановни кўп овораи-сарсонгарчиликдан сўнг ариза ёздиришга эришишди. У беш ой ишсиз қолди, мурожаатлари инобатга олинмагач, қўшни районга кетди...

Ҳаммада ҳам кўз бор, инсоф бор, деб бежиз айтишмайди. Ким бўлишингдан қатъи назар халқдан яшириш қийин. «Шамсиев уйига биринчи бўлиб газ олиб борди». Хўш, уйига биринчи бўлиб газ ёки сув қувури олиб келган киши қонун олдида жавобгарми? Йўқ, албатта, Қадимдан кўприк қурган, боғ яратган киши ҳурматга лойиқ. Раҳбар ўзи туғилиб ўсган қишлоқ мактабида семинар ўтказса, бу ҳам муносиб. Лекин бошқалар-чи? Бошқалар — бор-йўғи 17 фоиз ичимлик суви билан таъминланган аҳоли тилида, дилида норозилик. Улар ҳам тоза сув ичкилари, болалари замонавий мактабларда ўқишини хоҳлайдилар. Истиқболни кўзлаб (агар рост бўлса) қурилаётган кўприк — Тошработ йўлида, кимнинг маблағи ҳисобига, қанчага тушишини билишни истайдилар. Албатта, олис (Қизилтепа — Тошработ) йўл чеккасидаги ниҳоллар униб-ўсса, бу йўлдан фақат М. Шамсиев қатнамайди. Сув танқислигини ҳисобга олмай, муносиб жой танламай бошланган ҳаракат харжи колхозчилар ҳамёнига тушади. Олдиндан режалаштирилмаган, беҳуда сарфланган ҳар бир тийин учун халққа ҳисоб бериш лозим. Тенглик бузилган жойда бу кўпчиликнинг эътирозига сабаб бўлади. Шу ўринда яна бир мулоҳаза. Биз — илмий бўлим мудири Ш. Файзуллаев, район халқ таълими бўлимининг мудири М. Фармонов Улуғбек номидаги мактаб филиалларидан атиги биттаси билан танишдик. Мактаб деганимиз — бу бинонинг қачон қурилганини ҳеч ким билмади, қишлоқ қарияларидан сўраган эдик, уларнинг тахминича, ўттизинчи йилларда тикланган экан. Етмиш бешта бола ўқийди, уч синф хонаси бор. Хижолат ўз йўлига-ю, ростини айтганда, болалар йиллаб орзу қилган мактабни кўришлари биланоқ ўқиш-ўрганишдан кўнгиллари совийди. Бу омонат, бир парча «зиё маскани»нинг икки томони пахта, бир томони колхозчининг уйи, уч метр нарида трактор қисмлари, боғлиқ сигир, хўтикча... Спорт зал, ошхона, ўйин майдончаси, стадион кўкдаги орзу! Шу жойда болаларнинг энг ширин, азиз уч йили ўтади... Бир мактабда дабдаба — семинар, иккинчисида... Ҳа, улар «райком бобо, биз томонларга ҳам келинг, бегонамас — Қизилтепанинг фарзандларимиз, колхозимиз раҳбарлари ваъдаларининг устидан чиқсинлар» деганда минг бора ҳақ.

... М. Шамсиевнинг «Бўстон» совхозига директорлик даври 1980—1981 йилларга тўғри келди. Совхоз идорасида ёнғин чиққани ҳеч кимга сир эмас. Ҳужжатлар атайлаб ёндирилган, деган миш-мишни аниқлаш мақсадида Давлат архивининг Қизилтепа филиалига мурожаат этдик.

«Бўстон» совхозининг 1981 йилги хўжалик молиявий ишлаб-чиқариш плани архивда қабул қилинмаган. Сабаби: биз совхоз архивини ишлаб, қабул қилиш пайтида ҳужжат топилмади.

Давлат архиви директори:
С. Умаров».

Ҳали бу М. Шамсиевни қўшиб ёзишда айблаш учун далил бўлолмайди. Агар эътибор берилса, совхоз 1980—81 йилларда 7049 тонна ёки ҳар гектар ердан 38,4 центнердан ҳосил олган бўлса, 1988 йилда 4481 тонна ёки гектаридан 26,8 центнердан пахта етиштирган. Оралиқ йилларда (1985-86-87) эса гектаридан 19,4; 12,5; 21,6 центнердан пахта олинган. Ҳолбуки, шу даврда совхозда 160 гектар пахта майдони камайган, холос.

Редакцияга арз билан мактуб битганлар анчагина. Шулардан яна бирига тўхталишни лозим топдик.

Ўзбекистон Компартияси XXI съезди делегати, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзоси Наимова Светлананинг хатидан:

«Районда бировнинг қилмиши учун биров жазо олиб, бадном бўлиб қоляпти, айниқса, хотин-қизлар... Онам рус, отам ўзбек, ўзбек йигитига турмушга чиқдим, тўртта фарзандимиз бор. Турмуш ўртоғим олий маълумотли иқтисодчи... Боғча мудираси, маданий ишлар бўйича раис муовини, 1981 йил январь ойида «Ёш ленинчи» колхозида партком секретарлигига сайландим. Меҳнатим инобатга олинди.

...Ўз манфаатини кўзлаб, халқ ташвишидан йироқ раҳбарлар билан ишлашга, баъзан муроса қилишга мажбур бўлдим. Район раҳбарлари томонидан қарама-қаршиликларга учрадим. Шулардан бири М. Шамсиев. Ишдан олишди. Халқ норозилиги сабабли мени яна комитет йиғилишида партком секретарлигига тайинлаб кетишди...

1987 йил июль ойида район ижроия комитетининг раис ўринбосарлигига сайландим. Яна қарама-қаршиликлар бошланди. Танқид учун таъқиб... Районда юз бераётган ноҳақликлар, камчиликларга нисбатан муросасизлигим учун бир йил 4 ойда ишдан олишди... Айбим нима? Менга ёрдам беришларингизни сўрайман».

С. Наимова билан учрашганимизда у область партия комитетига мурожаат этгани, обкомнинг биринчи секретари Дамир Солиҳович Ёдгоров қабул қилиб, ушбу масала назоратга олиниши, реал ҳал қилиниши ҳақида ваъда олганини гапириб берди. Умид қиламизки, коммунист, аввало, она тақдири эътибордан четда қолмас...

Ўз ҳақ-ҳуқуқини таниган, меҳнати туфайли олий анжуман — съезд делегатигача йўлни босиб ўтган аёлнинг тақдири-ку, шундай экан, оддий меҳнаткаш аёллар, ёшларнинг ҳуқуқи, шарафини ким ҳимоя қилади? Бу саволга райкомдан қониқарли жавоб олдик. Бироқ райком органи бўлмиш «Қизил тонг» газетасида бутунлай тескари жавоб босилган эди:

«Йил бошидан бери бўлимимизга ўн икки нафар куйган беморлар олиб келинди. Улардан олтитаси фавқулодда иссиқ сув, иссиқлик ва бошқа ҳодисалар натижасида куйган. Қолганлари-чи? Қолганларининг барчаси жонига қасд қилиш мақсадида ўз-ўзига ўт қўйган, ёшгина, уч-тўрт боланинг онаси, — аёллар. Бу даҳшатга ўз ихтиёрлари билан ўзларини дучор қилишларига нима мажбур қилган, нима учун улар ҳаётни эмас, ўлимни афзал кўрдилар...

Баҳром ҲАМРОЕВ, район марказий касалхонаси реанимация бўлими врачи».

Мақола сўнгида редакция райондошларга «...инсон ҳаёти учун энг даҳшатли ҳодиса ҳисобланган ўз-ўзини куйдириш ҳали ҳам реал воқеа бўлиб қолмоқда... асосан ёшлар бу номаъқул ишга қўл уришмоқда», — деб куюниб мурожаат этади.

...Афсуски, ўз вазифасидан ноҳақ четлаштирилган Қизилтепа пахта заводининг директори Туроб Муқимов ва яна бошқаларнинг арзини муфассал баён этишнинг имкони йўқ. Аслида, кўплаб ҳалол, ишчан, ҳақгўй инсонларнинг тақдири ҳал бўлаётган қайта қуриш даврида вақт, қоғоз ва ҳақ сўзни аямаслигимиз керак. «Мамлакатимизда ошкоралик, демократия давом этар экан, ҳақиқат тантана қилишига шубҳам йўқ», — дейди Собит Исмоилов.

Ражаббой ОТА ТУРК.
Бухоро.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЗООЛОГИЯ ВА ПАРАЗИТОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
Ихтиология ва гидрогеология лабораториясининг (хўжалик шартномаси асосида) **катта илмий ходими** (биология фанлари номзоди).
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КОНКУРС МУДДАТИ — 9 февралгача.
Ҳужжатлар конкурслар ҳақидаги низомга мувофиқ қуйидаги адресга жўнатилсин: 700095, Тошкент шаҳри, А. Ниёзов кўчаси, 1-уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ГЕОГРАФИЯ БЎЛИМИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Кичик илмий ходим: ўлкани мажмуали жуғрофик башоратлаштириш лабораторияси (2);
кичик илмий ходим: табиатни муҳофаза қилиш лабораторияси;
илмий ходим: табиатни муҳофаза қилиш лабораторияси.
КОНКУРС МУДДАТИ — 1 мартгача
Мурожаат учун адрес: 700052, Тошкент шаҳри, Обсерватория кўчаси 85-уй. Телефонлар: 35-04-80, 35-04-70, 35-03-81.

●

ТОШКЕНТ «РАССОМ» РАССОМЧИЛИК КОМБИНАТИ
НАМОЙИШЛАР ЗАЛИДА
(Чилонзор райони, Оқтепа майдони)
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби
Б. В. КОТЛОВнинг
«СЕНЕЖЬ-89»
(Подмосковье манзаралари)
ИШЛАРИ
САВДО-КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ
КЎРГАЗМА ҳар куни (шанба ва якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 18.00 гача ишлайди.**
Транспорт: 13, 29, 34, 70, 77-автобуслар; 4, 9, 11-трамвайларнинг «7-квартал» бекати.

●

«Ўзбекконцерт»
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
13, 14, 15, 16 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА
«ОЛАМНИ САҚЛАНГ, ДЎСТЛАР»
ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти
Нуриддин ҲАМРОҚУЛОВ
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА
Солистлар: Роза ҚЎЛДОШЕВА **ва** Дадахон ҒАНИЕВ
Концертни сўз устаси Машраб НАЗАРОВ **олиб боради.**
Билетлар соат 11.00 дан сотилмоқда.

●

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/II да **Мирзо Улуғбек** (19.00). 4/II да **Нажот истаб** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/II да **Ака-ука совчилар**, 4/IIда **Концерт.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/II да **ШАНБА ОҚШОМИДА: Майсаранинг иши, Драма актёрлари куйлайди, Фармонбиби аразлади** (16.00).

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Польшанинг «Варшава» цирки ва совет цирки усталарининг гастроллари** (3/II да 16, 19.00; 4/II да 12, 15, 18.00).

Ўзбек давлат академик Катта театри коллективи Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Аҳмедовага онаси

Замира АҲМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-12-40, 32-57-20, 32-54-18, фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, коммунистик ахлоқ — 32-54-29, фельетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Газета офсет усулида, А—2 форматида босилади.

Р. — 04066. № 29. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12